

SPORAZUM O PARTNERSTVU IN SODELOVANJU,
KI VZPOSTAVLJA PARTNERSTVO
MED EVROPSKIMI SKUPNOSTMI
IN NJIHOVIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI
IN REPUBLIKO TADŽIKISTAN NA DRUGI STRANI

KRALJEVINA BELGIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

IRSKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

REPUBLIKA MADŽARSKA,

REPUBLIKA MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE,

pogodbenice Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo, v nadaljnjem besedilu "države članice" in

EVROPSKA SKUPNOST, EVROPSKA SKUPNOST ZA ATOMSKO ENERGIJO, v nadaljnjem besedilu "Skupnost"

na eni strani, in

REPUBLIKA TADŽIKISTAN

na drugi strani

OB UPOŠTEVANJU pomembnosti že vzpostavljenih vezi med Skupnostjo, njenimi državami članicami in Republiko Tadžikistan in vrednot, ki so jim skupne,

OB SPOZNANJU, da želita Skupnost in Republika Tadžikistan okrepiti te vezi in vzpostaviti partnerstvo in sodelovanje, ki bi okrepila in razširila odnose, ki so bili v preteklosti že vzpostavljeni, zlasti s Sporazumom med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in Zvezo sovjetskih socialističnih republik o trgovini ter trgovinskem in gospodarskem sodelovanju, podpisanim 18. decembra 1989.

OB UPOŠTEVANJU zavzetosti Skupnosti in njenih držav članic in Republike Tadžikistan za krepitev političnih in gospodarskih svoboščin, ki so pravna podlaga partnerstva,

OB SPOZNANJU, da v tem kontekstu podpora neodvisnosti, suverenosti in ozemeljski celovitosti Republike Tadžikistan prispeva k ohranjanju miru in stabilnosti v Centralni Aziji,

OB UPOŠTEVANJU zavzetosti pogodbenic, da spodbujata mednarodni mir in varnost ter mirno reševanje sporov, ter da v ta namen sodelujeta v okviru Organizacije združenih narodov in Organizacije o varnosti in sodelovanju v Evropi ((OVSE),

OB UPOŠTEVANJU trdne zaveze Skupnosti, njenih držav članic in Republike Tadžikistan k popolni uveljavitvi vseh načel in določb iz Sklepne listine Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi (KVSE) ter sklepnih dokumentov madridske in dunajske konference za spremljanje izvajanja, iz dokumenta Bonske konference KVSE o gospodarskem sodelovanju, iz Pariške listine za novo Evropo ter iz helsinškega dokumenta "Izzivi sprememb" KVSE iz leta 1992 kakor tudi iz drugih temeljnih dokumentov OVSE,

PREPRIČANI o največjem pomenu pravne države in spoštovanja človekovih pravic, zlasti pravic manjšin, uvedbe večstrankarskega sistema s svobodnimi in demokratičnimi volitvami ter gospodarske liberalizacije z namenom vzpostavitve tržnega gospodarstva,

V PREPRIČANJU, da polna uveljavitev tega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju predpostavlja in bo doprinesla tako k nadaljevanju in izvedbi političnih, gospodarskih in pravnih reform v Republiki Tadžikistan kakor tudi k uvedbi dejavnikov, ki so potrebni za sodelovanje, zlasti v luči zaključkov Bonske konference KVSE,

V ŽELJI, da spodbudita nadaljevanje procesa notranje sprave, ki se je v Republiki Tadžikistan začela zaradi Moskovskih mirovnih sporazumov,

V ŽELJI, da spodbudita proces regionalnega sodelovanja s sosednjimi državami na področjih, ki jih ureja ta sporazum, in pospešita blaginjo in stabilnost v regiji,

V ŽELJI, da vzpostavita in razvijata reden politični dialog o dvostranskih in večstranskih mednarodnih vprašanjih vzajemnega interesa,

OB PRIZNANJU IN PODPORI želje Republike Tadžikistan, da vzpostavi tesno sodelovanje z evropskimi institucijami,

OB UPOŠTEVANJU potrebe po pospeševanju naložb v Republiki Tadžikistan, zlasti v sektorju energetike in upravljanja z vodo, ob podpori zavezi Skupnosti in njenih držav članic ter Republike Tadžikistan Evropski energetske listini in celotnemu izvajanju Pogodbe o energetske listini in Protokolu k energetske listini o energetske učinkovitosti in s tem povezanimi okoljskimi vidiki,

GLEDE NA pripravljenosti Skupnosti, da glede na potrebe zagotavlja socialno-ekonomsko sodelovanje in tehnično pomoč, ki vključuje tudi boj proti revščini,

OB ZAVEDANJU, da je ta sporazum naklonjen postopnemu približevanju med Republiko Tadžikistan in širšim območjem sodelovanja v Evropi in sosednjimi regijami ter njegovemu postopnemu vključevanju v odprt mednarodni trgovinski sistem,

GLEDE NA zavezo pogodbenic, da liberalizirata trgovino po načelih Svetovne trgovinske organizacije (STO) in da Skupnost pozdravlja namero o pristopu Republike Tadžikistana k STO,

OB ZAVEDANJU, da je treba izboljšati pogoje za trgovino in naložbe, ter pogoje na področjih, kot so ustanavljanje podjetij, zaposlovanje, zagotavljanje storitev in pretok kapitala,

PREPRIČANI, da bo ta sporazum med pogodbenicama ustvaril novo vzdušje v njunih gospodarskih odnosih, in zlasti v razvoju trgovine in naložb, ki so neobhodno potrebne za gospodarsko preoblikovanje in tehnološko posodobitev,

V ŽELJI, da vzpostavita tesno sodelovanje na področju varstva okolja ob upoštevanju soodvisnosti pogodbenic na tem področju,

OB PRIZNANJU, da sodelovanje pri preprečevanju in nadzoru ilegalnih migracij, mednarodnega organiziranega kriminala in trgovine z drogami ter boj proti terorizmu predstavljata poglobljena cilja tega sporazuma,

V ŽELJI, da vzpostavita sodelovanje na področju kulture in izobraževanja in razvijeta izmenjavo informacij, –

STA SE DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

ČLEN 1

Sklene se Sporazum o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Tadžikistan na drugi strani. Njegovi cilji so naslednji:

- podpiranje neodvisnosti in suverenosti Republike Tadžikistan ,
- podpiranje dosedanjih prizadevanj Republike Tadžikistan za utrditev demokracije, razvoj gospodarstva in njegove socialne infrastrukture ter za zaključitev procesa prehoda v tržno gospodarstvo,
- zagotavljanje primerne okvira za politični dialog med pogodbenicama, ki omogoča razvoj tesnih političnih odnosov med njima,
- pospeševanje trgovine in naložb, zlasti v sektorjih energetike in vode, ter skladnih gospodarskih odnosov med pogodbenicama s ciljem pospeševanja njunega trajnostnega ekonomskega razvoja,
- zagotavljanje podlage za zakonodajno, gospodarsko, socialno, finančno, civilno-znanstveno, tehnološko in kulturno sodelovanje.

NASLOV I

SPLOŠNA NAČELA

ČLEN 2

Spoštovanje načel demokracije in temeljnih ter človekovih pravic, kot so določene predvsem v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah, Ustanovni listini Združenih narodov, Helsinški sklepni listini in v Pariški listini za novo Evropo, so podlaga notranje in zunanje politike pogodbenic in tvorijo bistveno sestavino tega sporazuma.

ČLEN 3

Pogodbenici menita, da je za njuno prihodnjo blaginjo in stabilnost bistveno, da nove neodvisne države, ki so nastale po razpadu Zveze sovjetskih socialističnih republik (v nadaljnjem besedilu "Neodvisne države") ohranijo in razvijajo medsebojno sodelovanje v skladu z načeli Helsinške sklepne listine in mednarodnega prava ter v duhu dobrih sosedskih odnosov, in bosta ukrenili vse, da spodbudita ta proces.

NASLOV II:

POLITIČNI DIALOG

ČLEN 4

Med pogodbenicama se uvede reden in stalen politični dialog, ki ga nameravata razvijati in krepiti. Politični dialog spremlja in utrjuje zблиževanje med Skupnostjo in Republiko Tadžikistan, podpira politične in socialno-ekonomske spremembe, ki potekajo v tej državi, ter prispeva k vzpostavljanju novih oblik sodelovanja. Politični dialog:

- bo krepil vezi med Republiko Tadžikistan in Skupnostjo ter njenimi državami članicami, in s tem s celotno skupnostjo demokratičnih držav. S tem sporazumom doseženo gospodarsko zблиževanje bo privedlo do intenzivnejših političnih odnosov;
- bo omogočil pospešeno zблиževanje stališč o mednarodnih zadevah vzajemnega interesa in s tem povečal varnost in stabilnost v regiji;
- bo spodbudil napore pogodbenic za sodelovanje na področjih upoštevanja načel demokracije, spoštovanja, varstva in spodbujanja človekovih pravic, zlasti pravic manjšin, ter po potrebi omogočil posvetovanja o pomembnih vprašanjih.

Pogodbenici ocenjujeta, da širjenje orožja za množično uničenje in načini njegovega prenosa, tako državnim kot nedržavnim subjektom, predstavlja eno od najhujših groženj mednarodni stabilnosti in varnosti. Zato pogodbenici soglašata o sodelovanju in prispevanju k boju proti širjenju orožja za množično uničenje in načinom njegovega prenosa, ob celovitem upoštevanju in izvajanju zavez na državni ravni, ki sta jih sprejeli v okviru mednarodnih sporazumov o razorožitvi in nerazširjanju kot tudi drugih zadevnih mednarodnih obveznosti. Pogodbenici soglašata, da ja ta določba bistvena sestavina tega sporazuma in da bo del političnega dialoga, ki bo spremljal in utrdil to podlago.

Poleg tega pogodbenici soglašata o sodelovanju in prispevanju k boju proti širjenju orožja za množično uničenje in načinom njegovega prenosa:

- s sprejetjem ukrepov za podpis, ratifikacijo ali pristop k ustreznim mednarodnim instrumentom, s ciljem njihovega polnega izvajanja;
- z uvedbo učinkovitega nacionalnega sistema nadzora izvoza, tako za nacionalni izvoz kot tranzit blaga, povezan z orožjem za množično uničenje, vključno z nadzorom končne uporabe, izvedene na tehnologijah z dvojno rabo v okviru orožja za množično uničenje in določitvijo učinkovitih kazni v primeru kršenja nadzora izvoza. Ta dialog se lahko odvija na regionalni osnovi.

ČLEN 5

Politični dialog na ministrski ravni poteka v okviru Sveta za sodelovanje, ustanovljenega po členu 77, ali ob drugih priložnostih, po vzajemnem dogovoru.

ČLEN 6

Pogodbenici sta uvedli druge postopke in mehanizme političnega dialoga, zlasti v naslednjih oblikah:

- redna srečanja visokih uradnikov, ki predstavljajo Skupnost in njene države članice na eni strani ter Republiko Tadžikistan na drugi strani
- polno uporabo vseh diplomatskih poti med pogodbenicama, zlasti z ustreznimi dvostranskimi in večstranskimi stiki, vključno s srečanji v okviru Organizacije združenih narodov, na srečanjih KVSE in drugje;
- vsa druga sredstva, kot so srečanja strokovnjakov, ki bi lahko prispevala k utrjevanju in razvoju političnega dialoga.

NASLOV III:

BLAGOVNA MENJAVA

ČLEN 7

1. Pogodbenici si medsebojno odobravata obravnavo po načelu največjih ugodnosti na vseh področjih glede:

- carin in dajatev, ki se uporabljajo pri uvozu in izvozu, vključno z načinom pobiranja takšnih carin in dajatev;

- določb o carinjenju, tranzitu, skladiščenju in pretovarjanju;
- davkov in drugih notranjih dajatev vseh vrst, ki se uporabljajo posredno ali neposredno za uvoženo blago;
- načinov plačil in prenosov teh plačil;
- pravil o prodaji, nakupu, prevozu, distribuciji in rabi blaga na notranjem trgu.

2. Določbe odstavka 1 se ne uporabljajo za:

- a) ugodnosti, odobrene z namenom oblikovanja carinske unije ali območja proste trgovine ali kot posledica oblikovanja take unije ali območja;
- b) ugodnosti, odobrene posameznim državam v skladu s pravili STO in drugimi mednarodnimi dogovori v korist držav v razvoju;
- c) ugodnosti, priznane sosednjim državam, z namenom olajšati obmejni promet.

3. Določbe odstavka 1 se ne uporabljajo v prehodnem obdobju, ki se izteče pet let po začetku veljavnosti tega sporazuma, za ugodnosti iz Priloge I, ki jih Republika Tadžikistan priznava drugim državam, nastalim po razpadu ZSSR.

ČLEN 8

1. Pogodbenici soglašata, da je načelo prostega tranzita temeljni pogoj za doseganje ciljev tega sporazuma.

V tej zvezi vsaka pogodbenica zagotavlja neomejen tranzit preko svojega ozemlja ali čez njega za blago s poreklom s carinskega območja ali ki je namenjeno na carinsko območje druge pogodbenice.

2. Med pogodbenicama se uporabljajo pravila iz odstavkov 2, 3, 4 in 5 člena V GATT 1994.

3. Pravila iz tega člena ne vplivajo na posebna pravila, o katerih sta se sporazumeli pogodbenici glede specifičnih sektorjev, zlasti prevoz, ali proizvodov.

ČLEN 9

Brez vpliva na pravice in obveznosti iz mednarodnih konvencij o začasnem sprejemu blaga, ki zavezujejo pogodbenici, lahko vsaka pogodbenica odobri drugi oprostitev uvoznih dajatev in carin na začasno uvoženo blago, v primerih in po postopkih, predvidenih v kateri koli mednarodni konvenciji s tega področja, ki ju zavezuje, v skladu z nacionalno zakonodajo. Upoštevajo se pogoji pod katerimi je zadevna pogodbenica sprejela obveznosti, ki izhajajo iz take konvencije.

ČLEN 10

1. Blago s poreklom iz Republike Tadžikistan se uvaža v Skupnost brez količinskih omejitev, ali ukrepov z enakim učinkom, brez vpliva na določbe členov 12, 15 in 16 tega sporazuma.
2. Blago s poreklom iz Skupnosti se uvaža v Republiko Tadžikistan brez količinskih omejitev ali ukrepov z enakim učinkom, brez vpliva na določbe členov 12, 15 in 16 tega sporazuma.

ČLEN 11

Blagovna menjava med pogodbenicama poteka po tržnih cenah.

ČLEN 12

1. Kadar se kateri koli izdelek uvaža na ozemlje ene pogodbenice v povečanih količinah in pod pogoji, ki povzročijo ali bi lahko povzročili znatno škodo domačim proizvajalcem podobnih ali neposredno konkurenčnih izdelkov, lahko Skupnost ali Republika Tadžikistan, po potrebi, sprejmeta ustrezne ukrepe v skladu z naslednjimi postopki in pogoji.

2. Preden sprejmeta ukrepe, ali v primerih, za katere velja odstavek 4, čimprej po njihovem sprejemu, Skupnost oziroma Republika Tadžikistan, posredujeta Svetu za sodelovanje vse pomembne informacije, da le-ta poišče rešitev, ki bo sprejemljiva za obe pogodbenici, kakor to predvideva Naslov XI.
3. Če po posvetovanjih pogodbenici ne dosežeta sporazuma o ukrepih za preprečevanje nastalih razmer v 30 dneh od obvestila Svetu za sodelovanje, lahko stranka, ki je posvetovanje zahtevala, omeji uvoz zadevnega proizvoda v tolikšni meri in za toliko časa, kakor je potrebno, da se prepreči ali popravi škoda, ali sprejme druge ustrezne ukrepe.
4. V kritičnih okoliščinah, ko bi odlašanje povzročilo težko popravljivo škodo, lahko pogodbenici sprejmeta ukrepe pred posvetovanjem, pod pogojem, da se posvetovanja začnejo takoj po uvedbi teh ukrepov.
5. Pri izbiri ukrepov iz tega člena pogodbenici dajeta prednost tistim, ki najmanj škodijo doseganju ciljev tega sporazuma.
6. Nobena določba tega člena ne vpliva in ne preprečuje, da bi katera pogodbenica sprejela protidampinške ali izravnalne ukrepe v skladu s členom VI GATT 1994, Sporazumom o izvajanju člena VI GATT 1994, Sporazumom o subvencijah in izravnalnih ukrepih ali z njimi povezano nacionalno zakonodajo.

ČLEN 13

Pogodbenici se zavezujeta, da bosta glede na okoliščine prilagodile določbe tega sporazuma o medsebojni blagovni menjavi, zlasti glede na položaj, ki bo nastal po vstopu Republike Tadžikistan v STO. Svet za sodelovanje lahko za pogodbenici pripravi priporočila o prilagoditvah, ki lahko, če so sprejeta, začnejo veljati na podlagi sporazuma med pogodbenicama v skladu z njunimi zadevnimi postopki.

ČLEN 14

Sporazum ne izključuje prepovedi ali omejitev uvoza, izvoza ali tranzita blaga, ki so utemeljene z javno moralo, javnim redom, javno varnostjo, varovanjem zdravja in življenja ljudi, živali ali rastlin, varstvom naravnih virov, z varstvom nacionalnih bogastev z umetniško, zgodovinsko ali arheološko vrednostjo ali z varstvom intelektualne, industrijske in poslovne lastnine ali s predpisi v zvezi z zlatom in srebrom. Vendar pa take prepovedi ali omejitve ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikrite omejitve trgovine med pogodbenicama.

ČLEN 15

Trgovino s tekstilnimi izdelki iz poglavij 50 do 63 kombinirane nomenklature ureja ločen dvostranski sporazum. Po poteku veljavnosti ločenega sporazuma se tekstilni izdelki vključijo v ta sporazum.

ČLEN 16

Trgovina z jedrskim materialom poteka v skladu z določbami Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo. Po potrebi se ta trgovina uredi z določbami posebnega sporazuma, ki se sklene med Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in Republiko Tadžikistan.

NASLOV IV

DOLOČBE O TRGOVINI IN NALOŽBAH

POGLAVJE I

POGOJI ZA DELOVNO SILO

ČLEN 17

1. Ob upoštevanju v vsaki državi članici Skupnosti veljavnih zakonov, pogojev in postopkov si Skupnost in države članice prizadevajo zagotavljati, da tadžikistanski državljani z zakonitim prebivališčem in zaposleni na ozemlju države članice, zaradi svojega državljanstva niso diskriminirani glede na državljane države članice, v zvezi s pogoji dela, plačilom za opravljeno delo ali v zvezi z odpuščanjem delavcev.
2. Ob upoštevanju v Republiki Tadžikistan veljavnih zakonov, pogojev in postopkov, si Republika Tadžikistan prizadeva zagotavljati, da državljani države članice, z zakonitim prebivališčem in zaposleni na ozemlju Republike Tadžikistan, zaradi svojega državljanstva niso diskriminirani glede na državljane Tadžikistana, v zvezi s pogoji za delo, plačilom za opravljeno delo ali v zvezi z odpuščanjem delavcev.

ČLEN 18

Svet za sodelovanje preuči, kaj je mogoče izboljšati pri delovnih pogojih za poslovneže v skladu z mednarodnimi obveznostmi pogodbenic, zlasti z obveznostmi, določenimi v dokumentu z Bonske konference KVSE.

ČLEN 19

Svet za sodelovanje pripravi priporočila za izvajanje členov 17 in 18.

POGLAVJE II

POGOJI ZA USTANAVLJANJE IN DELOVANJE DRUŽB

ČLEN 20

1. Skupnost in njene države članice v skladu s členom 22 točka (d) za ustanavljanje tadžikistanskih družb zagotavljajo enako ugodno obravnavo, kot jo priznavajo družbam katere koli tretje države.

2. Ne glede na pridržke, navedene v Prilogi II, Skupnost in njene države članice hčerinskim družbam tadžikistanskih družb, ki so ustanovljene na njihovem ozemlju, zagotavljajo enako ugodno obravnavo, kot jo priznavajo družbam Skupnosti glede njihovega delovanja.
3. Skupnost in njene države članice podružnicam tadžikistanskih družb, ki so ustanovljene na njihovem ozemlju, zagotavljajo enako ugodno obravnavo, kot jo priznavajo podružnicam katere koli tretje države glede njihovega delovanja.
4. Republika Tadžikistan za ustanavljanje družb Skupnosti v skladu s členom 22 točka (d) zagotavlja enako ugodno obravnavo, kot jo priznava tadžikistanskim družbam ali družbam katere koli tretje države, če je ta ugodnejša.
5. Republika Tadžikistan hčerinskim družbam ali podružnicam družb Skupnosti, ustanovljenim na njenem ozemlju, zagotavlja enako ugodno obravnavo, kot jo priznava svojim družbam ali njihovim podružnicam ali družbam ali podružnicam katere koli tretje države oziroma zagotavlja tisto obravnavo, ki je ugodnejša za njihovo delovanje.

ČLEN 21

1. Določbe člena 20 se ne uporabljajo za zračni promet, promet po celinskih plovnih poteh ter za pomorski promet.

2. Ne glede na to, vsaka pogodbenica dovoli družbi druge pogodbenice poslovno prisotnost na svojem ozemlju, za dejavnosti ladijskih prevoznikov, ki zagotavljajo storitve mednarodnega pomorskega prometa vključno z kombiniranim prevozom, ki vključujejo pomorski del prometne verige, v obliki hčerinskih družb ali podružnic, pod enako ugodnimi pogoji glede ustanavljanja in poslovanja, kot jih priznava lastnim družbam ali hčerinskim družbam ali podružnicam katere koli tretje države, oziroma pod ugodnejšimi pogoji.

Te dejavnosti med drugim zajemajo:

- a) trženje in prodajo storitev pomorskega prometa in z njim povezanih storitev neposredno strankam, od ponudbe do izstavitve računa, ne glede na to, ali te storitve opravlja ali nudi ponudnik storitev sam ali ponudniki storitev, s katerimi ima ponudnik storitev stalne poslovne stike;
- b) nakup in uporabo za svoj račun ali za račun svojih strank (in preprodajo svojim strankam) kakršnih koli prometnih in z njimi povezanih storitev, vključno s storitvami notranjega prometa na kateri koli način, zlasti po celinskih plovnih poteh, cestah in železnici, nujnih za zagotavljanje povezanih storitev;
- c) priprava prevoznih listin, carinskih dokumentov ali drugih dokumentov o poreklu in vrsti blaga v prometu;

- d) nudenje poslovnih informacij na kakršen koli način, vključno z računalniškimi informacijskimi sistemi in izmenjavo elektronskih podatkov (ob upoštevanju vseh nediskriminacijskih omejitev glede elektronskega komuniciranja);
- e) vzpostavitev poslovnih povezav, vključno z deležem v kapitalu družbe in nastavitve lokalnega osebja (ali v primeru tujega osebja v skladu z ustreznimi določbami tega sporazuma) z lokalnim ladijskim prevoznikom;
- f) organiziranje, v imenu družb, pristanka ladij ali po potrebi prevzema tovora.

ČLEN 22

Za namene tega sporazuma:

- a) “družba Skupnosti” oziroma “tadžikistanska družba”: pomeni družbo, ustanovljeno v skladu s predpisi države članice oziroma Tadžikistana, z uradnim sedežem ali osrednjo upravo ali glavno poslovno enoto na ozemlju Skupnosti oziroma Republike Tadžikistan. Vendar pa, če ima družba, ustanovljena v skladu s predpisi države članice oziroma Republike Tadžikistan, samo svoj uradni sedež na ozemlju Skupnosti oziroma Republike Tadžikistan, se taka družba šteje za družbo Skupnosti oziroma Republike Tadžikistan, če je njeno delovanje v dejanski in trajni povezavi z gospodarstvom ene od držav članic oziroma Republike Tadžikistan.

- b) “hčerinska družba” neke družbe, pomeni družbo pod dejanskim nadzorom prve družbe.
- c) “podružnica” neke družbe, pomeni poslovno enoto, ki ni pravna oseba, je pa po pojavnih oblikah stalna enota, kot na primer izpostava matične družbe, ima svojo upravo in je materialno opremljena za poslovanje s tretjimi osebami, tako da jim, čeprav vedo, da bo, če bo potrebno, vzpostavljena pravna povezanost z matično družbo, ki ima svojo upravo v tujini, ni treba poslovati neposredno z matično družbo, ampak lahko svoje posle opravijo v poslovni enoti, ki je izpostava matične družbe.
- d) “pravica do ustanavljanja”: za družbe Skupnosti ali tadžikistanske iz točke (a), pomeni pravico začeti izvajati gospodarske dejavnosti v obliki ustanavljanja hčerinskih družb in podružnic v Tadžikistanu oziroma v Skupnosti.
- e) “delovanje”: pomeni izvajanje gospodarske dejavnosti.
- f) “gospodarske dejavnosti”: pomenijo industrijske in trgovinske dejavnosti ter svobodne poklice.

Glede mednarodnega pomorskega prevoza vključno z kombiniranimi prevozi, ki vključujejo pomorski del prevozne verige, veljajo določbe tega poglavja in poglavja III tudi za državljane držav članic oziroma Republike Tadžikistan, ki imajo sedež zunaj Skupnosti oziroma Republike Tadžikistan, in za ladijske prevoznike, ki so registrirani zunaj Skupnosti oziroma Republike Tadžikistan in so pod nadzorom državljanov države članice oziroma državljanov Republike Tadžikistan, če so njihova plovila registrirana v tej državi članici oziroma Republiki Tadžikistan v skladu z njuno zakonodajo.

ČLEN 23

1. Ne glede na druge določbe tega sporazuma se eni izmed pogodbenic ne sme preprečiti, da sprejme varovalne ukrepe, zlasti glede ukrepov za zaščito investitorjev, vlagateljev, imetnikov zavarovalnih polic ali oseb, ki so v fiduciarnem razmerju z izvajalcem finančnih storitev, ali da bi se zagotovila celovitost in stabilnost finančnega sistema. V kolikor ti ukrepi niso v skladu z določbami tega sporazuma, jih pogodbenica ne sme uporabiti kot sredstvo izognitve obveznostim po tem sporazumu.
2. Nobena določba tega sporazuma pogodbenici ne nalaga dolžnosti, da razkrije ukrepe, ki se nanašajo na posle in račune posameznih strank ali katere koli zaupne ali zaščitene podatke, s katerimi razpolagajo javni subjekti.
3. Za namene tega sporazuma "finančne storitve" pomenijo dejavnosti, opisane v Prilogi III.

ČLEN 24

Določbe tega sporazuma ne vplivajo na uporabo katerega koli ukrepa s strani ene ali druge pogodbenice, ki je potreben, da se prepreči uporaba določb tega sporazuma za izogibanje njenim ukrepom glede dostopa tretjih držav na njen trg.

ČLEN 25

1. Ne glede na določbe poglavja I ima družba Skupnosti oziroma tadžikistanska družba, ustanovljena na ozemlju Republike Tadžikistan oziroma Skupnosti, pravico v eni od svojih hčerinskih družb ali podružnic v skladu z veljavnimi predpisi države gostiteljice tako ustanovljene družbe na ozemlju Republike Tadžikistan oziroma Skupnosti zaposliti ali imeti zaposlene delavce državljanke držav članic Skupnosti oziroma Republike Tadžikistan pod pogojem, da so te osebe ključno osebje, kot je opredeljeno v odstavku 2 tega člena, in da so zaposlene izključno pri družbah, hčerinskih družbah ali podružnicah. Dovoljenja za bivanje in delo tako zaposlenih oseb se izdajajo samo za čas zaposlitve.

2. Ključno osebje prej omenjenih družb, v nadaljnjem besedilu “organizacij”, je “znotraj podjetja premeščeno osebje”, kot je opredeljeno v točki (c), po spodaj navedenih kategorijah, pod pogojem, da je organizacija pravna oseba in da so bile te osebe pri njej zaposlene ali so bile njeni družbeniki (razen večinskih delničarjev) vsaj eno leto pred premestitvijo:

- a) osebe na vodilnih položajih v organizaciji, ki zlasti vodijo upravljanje podjetja, pri čemer jih nadzorujejo ali na splošno usmerjajo upravni odbor ali delničarji podjetja ali drug enakovreden organ, pri čemer pristojnost navedenih oseb obsega:
- vodenje podjetja, njegove službe ali oddelka,
 - nadziranje in usmerjanje drugih nadzornih, poslovodnih ali strokovnih delavcev,
 - zaposlovanje ali odpuščanje oziroma priporočanje zaposlovanja ali odpuščanja ter drugi kadrovske ukrepi.
- b) osebe, zaposlene v organizaciji, s posebnimi znanji, bistvenimi za poslovanje, raziskovalno opremo, tehnologijo ali vodenje podjetja. Ocena posebnega znanja lahko poleg posebnega znanja, značilnega za podjetje, vključuje tudi visoko stopnjo strokovne usposobljenosti glede na vrsto dela ali dejavnosti, ki zahteva posebno tehnično znanje, vključno s pripadnostjo poklicu, za opravljanje katerega je potrebno posebno dovoljenje.

- c) "premeščenec znotraj podjetja" je fizična oseba, ki dela znotraj organizacije na ozemlju pogodbenice in je zaradi opravljanja gospodarske dejavnosti začasno premeščena na ozemlje druge pogodbenice; zadevna organizacija mora imeti svoj glavni sedež poslovanja na ozemlju pogodbenice, zadevna oseba mora biti premeščena v hčerinsko podjetje oziroma v podružnico te organizacije, ki dejansko opravlja podobno gospodarsko dejavnost na ozemlju druge pogodbenice.

ČLEN 26

1. Pogodbenici si v največji možni meri prizadevata, da ne sprejemata ukrepov ali dejanj, ki bi ustvarili strožje pogoje za ustanavljanje in poslovanje podjetij druge pogodbenice kot so bili na dan pred podpisom Sporazuma.
2. Določbe tega člena ne vplivajo na uporabo določb iz člena 34: primere, predvidene v členu 34, urejajo izključno določbe navedenega člena.
3. V duhu partnerstva in sodelovanja in v skladu z določbami člena 40 vlada Republike Tadžikistan obvesti Skupnost o namenu predložitve nove zakonodaje ali sprejetja novih predpisov, ki bi v Republiki Tadžikistan lahko poostrili pogoje za ustanavljanje in poslovanje podružnic in hčerinskih družb podjetij Skupnosti v primerjavi s položajem, kot je bil dan pred podpisom Sporazuma. Skupnost lahko od Republike Tadžikistan zahteva, da ji posreduje predloge takšne zakonodaje ali predpisov in da o teh predlogih začne posvetovanja.

4. Če bi sprejem nove zakonodaje ali predpisov v Republiki Tadžikistan lahko poostril pogoje za poslovanje hčerinskih družb in podružnic podjetij Skupnosti, ustanovljenih v Republiki Tadžikistan, v primerjavi s položajem, obstoječim na dan podpisa tega sporazuma, se ta zakonodaja oziroma predpisi za hčerinske družbe in podružnice, ki so na dan začetka veljavnosti zakona ali drugega predpisa že ustanovljene v Republiki Tadžikistan, ne uporabljajo še tri leta po njihovem sprejemu.

POGLAVJE III

ČEZMEJNO OPRAVLJANJE STORITEV MED SKUPNOSTJO IN REPUBLIKO TADŽIKISTAN

ČLEN 27

1. V skladu z določbami tega poglavja se pogodbenici zavezujeta, da bosta sprejeli ustrezne ukrepe, s katerimi bosta postopno omogočili, da družbe Skupnosti ali Republike Tadžikistan, ustanovljene v državi pogodbenici, ki ni država pogodbenica, kateri so te storitve namenjene, opravljajo storitve, ob upoštevanju razvoja storitvenega področja v pogodbenicah.

2. Svet za sodelovanje pripravi potrebna priporočila za izvajanje odstavka 1.

ČLEN 28

Pogodbenici sodelujeta z namenom razvijanja tržno usmerjenega storitvenega sektorja v Republiki Tadžikistan.

ČLEN 29

1. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta v mednarodnem pomorskem prometu dejansko uporabljali načelo neomejenega dostopa do trga in prometa na podlagi tržnih zakonitosti.
 - a) Navedena določba ne vpliva na pravice in obveznosti, ki izhajajo iz konvencije Organizacije združenih narodov o Kodeksu poslovanja za linijske prevoznike, kot se uporabljajo za eno ali drugo pogodbenico tega sporazuma. Nelinejski prevozniki lahko prosto konkurirajo linijskim prevoznikom, če se ravnaajo po načelu lojalne konkurence na podlagi tržnih zakonitosti.
 - b) Pogodbenici se zavezujeta, da bosta s suhim in tekočim razsutim tovorom poslovali v skladu z načelom svobodne konkurence.
2. Pri uporabi načel iz odstavka 1 pogodbenici:
 - a) od začetka veljavnosti tega sporazuma ne uporabljata določb o delitvi tovora iz dvostranskih sporazumov med katerokoli državo članico Skupnosti in nekdanjo Sovjetsko zvezo;

- b) ne vključujeta klavzul o delitvi tovora v prihodnje dvostranske sporazume s tretjimi državami, razen v izjemnih okoliščinah, ko bi družbe za linijske prevoze iz ene ali druge pogodbenice tega sporazuma sicer ne imele učinkovite možnosti za redno trgovsko linijo z zadevno tretjo državo;
- c) v prihodnjih dvostranskih sporazumih prepovedujeta dogovore o delitvi tovora glede suhega in tekočega razsutega tovora;
- d) z začetkom veljavnosti tega sporazuma odpravita vse enostranske ukrepe ter upravne, tehnične in druge ovire, ki bi lahko imele omejevalne ali diskriminacijske učinke na prosto opravljanje storitev v mednarodnem pomorskem prometu.

3. Vsaka pogodbenica zlasti zagotavlja ladjam, s katerimi poslujejo državljani ali podjetja druge pogodbenice, enako ugodno obravnavo kot svojim ladjam glede dostopa do pristanišč za mednarodni promet, uporabe infrastrukture in pomožnih pomorskih storitev v pristaniščih, ter glede s tem povezanih pristojbin in taks, carinskih objektov in določitve privezov ter naprav za natovarjanje in raztovarjanje.

ČLEN 30

Za zagotovitev usklajenega razvoja prevoza med pogodbenicama v skladu z njunimi tržnimi potrebami, se lahko pogoji vzajemnega dostopa na trg in zagotavljanja prevoznih storitev po cesti, železnici in celinskih plovnih poteh in, če je primerno, v zračnem prometu uredijo s posebnimi sporazumi, o katerih se pogodbenici dogovorita po začetku veljavnosti tega sporazuma.

POGLAVJE IV

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 31

1. Določbe tega naslova se uporabljajo ob upoštevanju omejitev, utemeljenih z javnim redom, javno varnostjo ali javnim zdravjem.
2. Ne uporabljajo se za dejavnosti, ki so na ozemlju vsake od pogodbenic, tudi če le začasno, povezane z izvajanjem javne oblasti.

ČLEN 32

Za izvajanje tega naslova nobena določba Sporazuma pogodbenicama ne preprečuje uporabe njunih zakonov ali drugih predpisov v zvezi z vstopom v državo in bivanjem v njej, zaposlitvijo, pogoji dela, ustanavljanjem podjetij s strani fizičnih oseb in opravljanjem storitev, pod pogojem, da jih pogodbenici uporabljata tako, da z uporabo ne izničita ali omejita koristi, ki za eno od pogodbenic izhajajo iz posamezne določbe tega sporazuma. Ta določba ne vpliva na uporabo člena 31.

ČLEN 33

Določbe poglavij II, III in IV veljajo tudi za družbe, ki jih nadzirajo ali so v izključni skupni lasti tadžikistanskih družb in družb Skupnost.

ČLEN 34

Obravnava, ki jo posamezna pogodbenica odobrava drugi pogodbenici v skladu s tem sporazumom, glede sektorjev ali ukrepov, ki jih pokriva Splošni sporazum o trgovini s storitvami (GATS), že en mesec pred začetkom veljavnosti ustreznih obveznosti iz Splošnega sporazuma o trgovini s storitvami, ne sme biti bolj ugodna, kot je obravnava, ki jo ta pogodbenica odobrava v skladu z določbami GATS za vsak posamezen storitveni sektor, podsektor ali način zagotavljanja storitev.

ČLEN 35

Za namene poglavij II, III in IV se ne upošteva obravnava, ki jo zagotavljajo Skupnost, njene države članice ali Republika Tadžikistan v skladu z zavezami iz sporazumov o gospodarski integraciji, sklenjenimi v skladu z načeli člena V GATS.

ČLEN 36

1. Obravnava po načelu največjih ugodnosti, odobrena v skladu z določbami tega naslova, ne velja za davčne ugodnosti, ki jih pogodbenici zagotavljata ali jih bosta zagotavljali v prihodnje na podlagi sporazumov o izogibanju dvojnemu obdavčenju ali drugih davčnih dogovorov.
2. Določbe tega naslova se ne uporabljajo tako, da bi pogodbenicama preprečevale sprejemanje ali uporabo ukrepov za preprečevanje izogibanja davkom ali davčnim utajam v skladu z določbami o davkih sporazumov o izogibanju dvojnemu obdavčenju ali drugih davčnih dogovorov oziroma notranje davčne zakonodaje.
3. Določbe tega naslova se ne uporabljajo tako, da bi državam članicam ali Republiki Tadžikistan preprečevale razliko pri uporabi ustreznih določb svoje davčne zakonodaje pri razlikovanju med davkoplačevalci, ki imajo različen položaj, zlasti glede na kraj njihovega bivanja.

ČLEN 37

Brez poseganja v člen 24, se nobene določbe poglavij II, III in IV ne more razlagati, kot da omogoča:

- državljanom držav članic oziroma Republike Tadžikistan, da vstopajo ali bivajo na ozemlju Republike Tadžikistan oziroma Skupnosti v kakršnem koli svojstvu, zlasti kot delničarji ali družbeniki v družbi, kot člani upravnega organa ali zaposleni ali kot ponudniki oziroma uporabniki storitev;
- hčerinskim družbam ali podružnicam tadžikistanskih družb v Skupnosti, da na ozemlju Skupnosti zaposlijo ali posredujejo zaposlitev tadžikistanskim državljanom;
- tadžikistanskim hčerinskim družbam ali podružnicam družb Skupnosti, da na ozemlju Republike Tadžikistan zaposlijo ali posredujejo zaposlitev državljanom držav članic;
- tadžikistanskim družbam ali hčerinskim družbam ali podružnicam tadžikistanskih družb v Skupnosti, da zaposlijo tadžikistanske državljlane, da delujejo v imenu in pod nadzorom drugih oseb po pogodbi o začasni zaposlitvi;
- družbam Skupnosti ali tadžikistanskim hčerinskim družbam ali podružnicam družb Skupnosti, da zaposlijo državljlane držav članic po pogodbi o začasni zaposlitvi.

POGLAVJE V

TEKOČA PLAČILA IN KAPITAL

ČLEN 38

1. Pogodbenici se obvezujeta, da bosta v prosto konvertibilni valuti dovoljevali vsa plačila na tekoči račun plačilne bilance med prebivalci Skupnosti in Republike Tadžikistan, ki so povezana s pretokom blaga, storitev ali oseb v skladu z določbami tega sporazuma.
2. Glede transakcij s kapitalskega računa plačilne bilance pogodbenici od začetka veljavnosti tega sporazuma zagotovita prost pretok kapitala v zvezi z neposrednimi naložbami v družbe, ustanovljene v skladu s predpisi države gostiteljice, in v zvezi z naložbami v skladu z določbami poglavja II, kakor tudi likvidacijo ali povrnitev teh naložb ali kakršnega koli dobička, ki iz njih izvira.
3. Brez vpliva na določbe odstavka 2 ali odstavka 5 se od začetka veljavnosti tega sporazuma ne uvajajo nove devizne omejitve na pretok kapitala in s tem povezanimi tekočimi plačili med rezidenti Skupnosti in Republike Tadžikistan, obstoječi dogovori pa se ne smejo poostriti.

4. Pogodbenici se medsebojno posvetujeta z namenom, da med Skupnostjo in Republiko Tadžikistan omogočita lažji pretok drugih oblik kapitala kot tistih iz odstavka 2, z namenom uresničevanja ciljev tega sporazuma.

5. Na osnovi določb tega člena lahko Republika Tadžikistan, dokler ni vzpostavljena popolna konvertibilnost tadžikistanske valute v smislu člena VIII statuta Mednarodnega denarnega sklada (MDS), v izjemnih okoliščinah uvede menjalne omejitve za odobravanje ali najemanje kratko- in srednjeročnih finančnih posojil, če so ji naložene takšne omejitve glede odobravanja takšnih posojil in so dovoljene glede na njen status v MDS. Republika Tadžikistan izvaja te omejitve na nediskriminacijski način. Uporabljajo se na način, da čim manj motijo izvajanje tega sporazuma. Republika Tadžikistan nemudoma obvesti Svet za sodelovanje o uvedbi takšnih ukrepov in o vseh možnih spremembah teh ukrepov.

6. Če v izjemnih okoliščinah prost pretok kapitala med Skupnostjo in Republiko Tadžikistan povzroči ali grozi s povzročitvijo resnih težav pri delovanju tečajne ali monetarne politike Skupnosti ali Republike Tadžikistan, lahko Skupnost oziroma Republika Tadžikistan za največ šest mesecev sprejmeta zaščitne ukrepe v zvezi s pretokom kapitala med Skupnostjo in Republiko Tadžikistan, če so taki ukrepi nujno potrebni, kar pa ne posega v odstavka 1 in 2.

POGLAVJE VI

VARSTVO INTELEKTUALNE, INDUSTRIJSKE IN POSLOVNE LASTNINE

ČLEN 39

1. V skladu z določbami tega člena in Priloge IV, Republika Tadžikistan nadaljuje z izboljševanjem varstva pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine z namenom, da ob koncu petega leta po začetku veljavnosti tega sporazuma zagotovi raven varstva, ki je podobna ravni varstva v Skupnosti, vključno z učinkovitimi sredstvi za uveljavljanje teh pravic.
2. Ob koncu petega leta po začetku veljavnosti Sporazuma bo Republika Tadžikistan pristopila k večstranskim konvencijam o intelektualni, industrijski in poslovni lastnini iz odstavka 1 Priloge IV, katerih pogodbenice so države članice, ali ki jih države članice dejansko uporabljajo v skladu z ustreznimi določbami teh konvencij. Skupnost bo zagotovila pomoč za izvajanje te določbe, kjer bo to mogoče.

NASLOV V

SODELOVANJE NA PODROČJU ZAKONODAJE

ČLEN 40

1. Pogodbenici priznavata, da je pomemben pogoj krepitve gospodarskih vezi med Republiko Tadžikistan in Skupnostjo približevanje obstoječe in bodoče zakonodaje Republike Tadžikistan zakonodaji Skupnosti. Republika Tadžikistan si prizadeva zagotoviti postopno skladnost svoje zakonodaje z zakonodajo Skupnosti.
2. Približevanje zakonodaje zajema zlasti naslednja področja: carinsko pravo, pravo družb, bančno pravo in pravo drugih finančnih storitev, računovodstvo in obdavčenje podjetij, pravo intelektualne lastnine, varstvo delavcev pri delu, pravo konkurence, vključno z vsemi z njim povezanimi vprašanji in prakso v zvezi s trgovino, javna naročila, varstvo zdravja in življenja ljudi, živali in rastlin, okolje, varstvo potrošnikov, posredno obdavčevanje, tehnična pravila in standardi, jedrsko pravo in predpisi, promet ter elektronsko komuniciranje.
3. Skupnost nudi Republiko Tadžikistan ustrezno tehnično pomoč pri uveljavljanju teh ukrepov, ki lahko na primer vključuje:
 - izmenjavo strokovnjakov,

- dobavo zgodnjih informacij, zlasti na področju zadevne zakonodaje,
- organizacijo seminarjev,
- usposabljanje oseb, povezanih s pripravo in izvajanjem zakonodaje,
- pomoč pri prevajanju zakonodaje Skupnosti na zadevnih področjih.

4. Pogodbenici soglašata, da bosta preučili način uporabe svoje zakonodaje o konkurenci na dogovorjen način, kadar bo prizadeta njuna medsebojna trgovina.

NASLOV VI

GOSPODARSKO SODELOVANJE

ČLEN 41

1. Skupnost in Republika Tadžikistan vzpostavljata gospodarsko sodelovanje s ciljem prispevati k procesu gospodarskih reform ter obnovi in trajnostnemu razvoju Republike Tadžikistan. Takšno sodelovanje krepi obstoječe gospodarske vezi v korist obeh pogodbenic.

2. Politike in drugi ukrepi so zasnovani v smeri gospodarskih in socialnih reform in prestrukturiranja gospodarskega sistema Republike Tadžikistan in jih vodijo načela vzdržnega in skladnega družbenega razvoja, povsem pa so upoštevane tudi zahteve glede varstva okolja in boja proti revščini.
3. V ta namen se sodelovanje osredotoča na gospodarski in socialni razvoj, razvoj človeških virov, pomoč podjetjem (zlasti na privatizacijo, naložbe in razvoj finančnih storitev), kmetijstvo in živila (vključno z varnostjo živil), upravljanje z vodo, energetiko (vključno z elektriko iz hidroelektrarn) in civilno jedrsko varnost, zdravje in boj proti revščini, prevoz, poštna storitve, elektronsko komuniciranje, turizem, zaščito okolja, čezmejne dejavnosti ter regionalno sodelovanje.
4. Posebna pozornost se posveti ukrepom, ki lahko spodbudijo gospodarski potencial Republike Tadžikistan in regionalno sodelovanje.
5. Gospodarsko sodelovanje in druge oblike sodelovanja, predvidene s tem sporazumom, se, kjer je to primerno, podpre s tehnično pomočjo Skupnosti, ob upoštevanju ustrezne uredbe Sveta, ki se uporablja za pomoč Neodvisnim državam, sprejetih prednostnih nalog in indikativnega programa Skupnosti o tehnični pomoči Srednji Aziji in njeni uporabi v Tadžikistanu, ter uveljavljenih postopkov usklajevanja in izvajanja. Republika Tadžikistan lahko izkoristi ugodnosti v skladu z ustreznimi predpisi, ki jih je sprejel Svet.

ČLEN 42

Sodelovanje na področju blagovne menjave in storitev

Pogodbenici sodelujeta z namenom zagotoviti, da mednarodna trgovina Republike Tadžikistan poteka v skladu s pravili STO. Skupnost v ta namen Republiki Tadžikistan zagotovi ustrezno tehnično pomoč.

To sodelovanje vključuje posebne zadeve, neposredno povezane z olajševanjem trgovine, zlasti z namenom pomagati Republiki Tadžikistan uskladiti svojo zakonodajo in predpise s pravili STO in čim prej izpolniti pogoje za vstop v navedeno organizacijo. To vključuje:

- oblikovanje politike o trgovini in trgovinskih zadevah, vključno s plačili in klirinškim sistemom,
- pripravo ustrezne zakonodaje.

ČLEN 43

Industrijsko sodelovanje

1. Cilj sodelovanja je predvsem pospeševanje:
 - razvoja poslovnih vezi med gospodarskimi subjekti obeh pogodbenih strani, vključno z malimi in srednjimi podjetji,
 - sodelovanja Skupnosti pri prizadevanjih Republike Tadžikistan za prestrukturiranje njene industrije,
 - izboljšanja upravljanja,
 - izboljšanja kakovosti in prilagajanja mednarodnim standardom industrijskih proizvodov,
 - razvoja učinkovitih proizvodnih in predelovalnih zmogljivosti na področju surovin,
 - razvoja ustreznih trgovinskih predpisov in prakse, vključno z trženjem proizvodov,
 - zaščite okolja,
 - preoblikovanja področja vojaške industrije,
 - usposabljanja osebja.

2. Določbe tega člena ne vplivajo na izvajanje predpisov Skupnosti o konkurenci, ki se uporabljajo za podjetja.

ČLEN 44

Spodbujanje in zaščita naložb

1. Ob upoštevanju pristojnosti in pooblastil Skupnosti in držav članic je cilj sodelovanja ustvariti ugodno naložbeno okolje za domače in tuje naložbe, predvsem z izboljšanjem pogojev za zaščito naložb, prenos kapitala ter izmenjavo informacij o možnostih za naložbe.

2. Cilji sodelovanja so zlasti:

- sklepanje, kjer je to primerno, sporazumov med državami članicami in Republiko Tadžikistan o izogibanju dvojnemu obdavčevanju,
- vzpostavljanje ugodnih naložbenih pogojev, ki bodo v tadžikistansko gospodarstvo pritegnili tuje naložbe ,
- vzpostavitev stabilne in primerne trgovinske zakonodaje in pogojev ter izmenjava informacij o zakonih in drugih predpisih in upravni praksi na področju naložb,
- izmenjava informacij o naložbenih možnostih, med drugim na trgovinskih sejmih, razstavah, trgovinskih tednih in drugih prireditvah.

ČLEN 45

Javna naročila

Pogodbenici sodelujeta pri razvoju pogojev za odprto in konkurenčno dodeljevanje naročil za blago in storitve, zlasti preko javnih razpisov.

ČLEN 46

Sodelovanje na področju standardov in ugotavljanja skladnosti

1. Sodelovanje med pogodbenicama spodbuja usklajevanje z mednarodno sprejetimi merili, načeli in smernicami na področju meroslovja, standardov in ugotavljanja skladnosti, z namenom olajšati napredek pri medsebojnem priznavanju na področju ugotavljanja skladnosti ter izboljšati kakovosti tadžikistanskih izdelkov.

2. V ta namen si pogodbenici prizadevata sodelovati pri projektih tehnične pomoči, ki bodo:
- spodbujali ustrezno sodelovanje z organizacijami in institucijami, specializiranimi za ta področja ,
 - spodbujali uporabo tehničnih predpisov Skupnosti ter izvajanje evropskih standardov in postopkov za ugotavljanje skladnosti,
 - omogočili izmenjavo izkušenj in tehničnih informacij na področju upravljanja kakovosti.

ČLEN 47

Rudarstvo in surovine

1. Cilj pogodbenic je povečati naložbe in trgovinsko menjavo na področju rudarstva in surovin, vključno z neželeznimi kovinami.
2. Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:
 - izmenjavo informacij o razvoju v rudarskem sektorju in sektorju neželeznih kovin;
 - vzpostavitev pravne podlage za sodelovanje;

- trgovinske zadeve;
- oblikovanje pravnih in drugih ukrepov na področju varstva okolja;
- usposabljanje;
- varstvo v rudarski industriji.

ČLEN 48

Sodelovanje na področju znanosti in tehnologije

1. Pogodbenici spodbujata sodelovanje pri civilnih znanstvenih raziskavah in tehnološkem razvoju na temelju vzajemnih koristi in ob upoštevanju razpoložljivih virov, ustreznega dostopa do njihovih lastnih programov in ob pogoju ustrezne ravni učinkovitega varstva pravic intelektualne, industrijske in poslovne lastnine.
2. Sodelovanje na področju znanosti in tehnologije obsega:
 - izmenjavo znanstvenih in tehnoloških informacij,
 - skupne dejavnosti na področju raziskav in razvoja,
 - usposabljanje ter programe izmenjave znanstvenikov, raziskovalcev in tehnikov obeh pogodbenic, ki delujeta na področju raziskav in tehnološkega razvoja.

Če se sodelovanje nanaša na izobraževanje in/ali usposabljanje, se izvaja v skladu s členom 49.

Pogodbenici lahko po vzajemnem dogovoru vzpostavita druge oblike znanstvenega in tehnološkega sodelovanja.

Pri tem sodelovanju se posebno pozornost posveti prerazporeditvi znanstvenikov, inženirjev, raziskovalcev in tehnikov, ki sodelujejo ali so sodelovali pri raziskavah in/ali proizvodnji orožja za množično uničevanje.

3. Sodelovanje iz tega člena se izvaja po posebnih dogovorih, o katerih se pogodbenici pogajata in jih skleneta po postopkih, ki jih sprejmeta, in ki med drugim vsebujejo tudi ustrezne določbe o pravicah intelektualne, industrijske in poslovne lastnine.

ČLEN 49

Izobraževanje in usposabljanje

1. Pogodbenici sodelujeta z namenom dviga ravni splošne izobrazbe in poklicnih kvalifikacij v Republiki Tadžikistan, tako v javnem kot v zasebnem sektorju.

2. Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:

- posodobitev sistemov visokega izobraževanja in usposabljanja v Republiki Tadžikistan, vključno s sistemom vzajemnega certificiranja ustanov visokega šolstva in visokošolskih diplom;
- usposabljanje vodstvenih delavcev in funkcionarjev v javnem in zasebnem sektorju na prednostnih področjih, ki se še določijo;
- sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami, sodelovanje med izobraževalnimi ustanovami in podjetji;
- možnost izmenjave učiteljev, diplomantov, administratorjev, mladih znanstvenikov in raziskovalcev ter mladih;
- spodbujanje poučevanja na področju evropskih študij v ustreznih institucijah;
- poučevanje jezikov Skupnosti;
- podiplomsko usposabljanje konferenčnih tolmačev;
- usposabljanje novinarjev;
- usposabljanje nosilcev usposabljanja;

3. Možnost sodelovanja ene pogodbenice v ustreznih programih usposabljanja in izobraževanja druge pogodbenice se lahko predvidi v skladu z njunimi postopki, kjer pa bo to primerno, se lahko vzpostavitvijo institucionalni okviri in načrti za sodelovanje kot nadgradnja udeležbe Republike Tadžikistan v programu Tempus Skupnosti.

ČLEN 50

Kmetijski in živilsko-predelovalni sektor

Namen sodelovanja na tem področju je izvajanje agrarne reforme in reforme kmetijskih struktur, modernizacija, privatizacija in prestrukturiranje kmetijstva, živilsko-predelovalnega in storitvenega sektorja v Republiki Tadžikistan, razvoj notranjega trga in tujih trgov za tadžikistanske izdelke, v skladu s pogoji, ki zagotavljajo varstvo okolja, ob upoštevanju nujnosti izboljšanja varstva oskrbe s hrano, razvoja kmetijskih dejavnosti, predelave in distribucije kmetijskih izdelkov. Cilj pogodbenic je tudi postopno približevanje tadžikistanskih standardov tehničnim predpisom Skupnosti o industrijskih in kmetijskih živilskih proizvodih, vključno s sanitarnimi in fitosanitarnimi standardi.

ČLEN 51

Energetika

1. Sodelovanje na področju energije poteka v skladu z načeli tržnega gospodarstva in Evropske energetske listine, z namenom postopnega združevanja energetskih trgov v Evropi.
2. Sodelovanje je zlasti osredotočeno na oblikovanje in razvoj energetske politike. Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:
 - izboljšanje vodenja in pravne ureditve energetskega sektorja v skladu s tržnim gospodarstvom;
 - izboljšanje oskrbe z energijo, vključno z varnostjo dobave, na gospodaren in okolju neškodljiv način;
 - spodbujanje varčevanja z energijo in energetske učinkovitosti ter izvajanja Protokola k Energetski listini o energetske učinkovitosti in s tem povezanimi okoljskimi vidiki;
 - modernizacijo energetske infrastrukture,
 - izboljšanje energetskih tehnologij za dobavo in končno uporabo vseh vrst energije;

- vodenje in tehnično usposabljanje v energetske sektorju;
- prenos in tranzit energije in energetskih materialov;
- uvedbo vrste institucionalnih, pravnih, davčnih in drugih pogojev, nujnih za vzpodbuditev trgovine in naložb na področju energetike;
- razvoj hidroenergetskih virov in drugih obnovljivih virov energije.

3. Pogodbenici si izmenjata ustrezne informacije o naložbenih projektih v sektorju energetike, zlasti glede virov za proizvodnjo energije in izgradnje in obnove naftnega in plinskega omrežja ali drugih načinov za prevoz energentov. Poseben pomen pripisujeta sodelovanju v zvezi z naložbami v energetske sektor in načinu, kako so urejene. Pogodbenici sodelujeta z namenom čim bolj učinkovitega izvajanja določb iz naslova IV in iz člena 44 glede naložb v energetske sektorju.

ČLEN 52

Okolje in zdravje

1. Ob upoštevanju Evropske energetske listine, izjave konference v Lucernu iz aprila 1993 ter izjave Sofijske konference iz oktobra 1995, ter ob upoštevanju Pogodbe o energetske listini in zlasti njenega člena 19 ter Protokola k Energetski listini o energetske učinkovitosti in s tem povezanimi okoljskimi vidiki pogodbenici razvijata in krepita sodelovanje na področju okolja in zdravja ljudi.

2. Cilj sodelovanja je varovanje okolja, boj proti kateri koli obliki onesnaževanja okolja in predvsem:
 - učinkovit nadzor nad ravni onesnaževanja in ocena okolja; sistem obveščanja o stanju okolja,
 - boj proti lokalnemu, regionalnemu in čezmejnemu onesnaževanju zraka in vode,
 - ekološka sanacija,
 - trajnostna, učinkovita in okolju primerna proizvodnja in uporaba energije,
 - varnost industrijskih obratov,

- razvrščanje kemikalij in varno ravnanje z njimi,
- kakovost vode,
- zmanjševanje količine odpadkov, njihova reciklaža in varno odlaganje, izvajanje Baselske konvencije, ko bo podpisana,
- vpliv kmetijstva na okolje, erozija zemlje in kemično onesnaževanje,
- varstvo gozdov,
- ohranjanje biološke raznovrstnosti in zaščiteneh območij ter trajnostna uporaba in gospodarjenje z biološkimi viri,
- načrtovanje rabe prostora, vključno z gradbeništvom in urbanističnim načrtovanjem,
- uporaba ekonomskih in fiskalnih instrumentov,
- globalne klimatske spremembe,
- izobraževanje in ozaveščanje o okolju,
- izvajanje Konvencije Espoo o presoji čezmejnih vplivov na okolje, ko bo podpisana.

3. Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:

- načrtovanje ravnanja v primeru nesreč in drugih izrednih razmerah,
- izmenjavo informacij in strokovnjakov, zlasti strokovnjakov s področja prenosa čistih tehnologij in varne ter okolju prijazne uporabe biotehnologij,
- skupne raziskovalne dejavnosti,
- približevanje zakonodaje standardom Skupnosti,
- sodelovanje na regionalni ravni, vključno s sodelovanjem v okviru Evropske agencije za okolje, in na mednarodni ravni,
- razvoj strategij, še zlasti glede globalnih vprašanj in vprašanj v zvezi s podnebjem, ter z uvajanjem trajnostnega razvoja,
- presojo vplivov na okolje.

4. Pogodbenici si prizadevata razvijati sodelovanje na področju zdravja ljudi, zlasti s tehnično pomočjo za preprečevanje nalezljivih bolezni in boj proti njim ter varovanje mater in malih otrok.

ČLEN 53

PREVOZ

Pogodbenici razvijata in krepita sodelovanje na področju prevoza.

Cilj sodelovanja na področju prevoza je med drugim prestrukturiranje in posodobitev prevoznih sistemov in omrežij v Republiki Tadžikistan ter razvoj in po potrebi zagotavljanje združljivosti prevoznih sistemov z namenom vzpostavitve globalnega prevoznega sistema ter opredelitev in priprava prvenstvenih projektov ter za pritegnitev naložb za njihovo izvajanje.

Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:

- posodobitev upravljanja in poslovanja cestnega prometa, železnic, pristanišč in letališč;
- posodobitev in razvoj cestne, železniške, letališke in zračno navigacijske infrastrukture ter vodnih poti kot tudi sistemov za vodenje plovbe, vključno s posodobitvijo glavnih prometnih poti, ki so v skupnem interesu, ter čezevropskih povezav za navedene načine prevoza, zlasti tistih, ki so povezani s projektom Traceca,
- spodbujanje in razvoj multimodalnega prevoza,
- spodbujanje skupnih dejavnosti na področju raziskav in razvoja,

- priprava zakonodajne in institucionalne podlage za razvoj in izvajanje prometne politike, ki bo med drugim vključevala privatizacijo tega sektorja,
- poenostavitev postopkov za vse oblike prevoza v regiji.

ČLEN 54

Elektronske komunikacije in poštna storitve

V mejah svojih pooblastil in pristojnosti pogodbenici širita in krepiata sodelovanje na naslednjih področjih:

- oblikovanje politik in usmeritev za razvoj sektorja elektronskih komunikacij in poštnih storitev,
- razvoj načel tarifne politike in trženja elektronskih komunikacij in poštnih storitev,
- prenos tehnologije ter znanja in izkušenj, vključno z Evropskimi tehničnimi standardi in sistemom izdajanja certifikatov,
- spodbujanje razvoja projektov na področju elektronskih komunikacij in poštnih storitev ter pritegnitev naložb,

- povečanje učinkovitosti in kakovosti elektronskih komunikacij in poštnih storitev, med drugim z liberalizacijo dejavnosti podsektorjev,
- napredno elektronsko komuniciranje, zlasti na področju elektronskega prenosa sredstev,
- upravljanje omrežij elektronskih komunikacij in njihova optimizacija,
- ustrezna pravna podlaga za nudenje elektronskih komunikacij in poštnih storitev ter za uporabo spektra radijskih frekvenc,
- usposabljanje na področju elektronskih komunikacij in poštnih storitev za poslovanje pod tržnimi pogoji.

ČLEN 55

Finančne storitve in davčne institucije

1. Cilj sodelovanja na področju finančnih storitev je zlasti lažja vključitev Republike Tadžikistan v splošno sprejete klirinške sisteme. Tehnična pomoč je osredotočena na:
 - vzpostavitev borze delnic in trga vrednostnih papirjev,

- razvoj bančnih storitev, razvoj skupnega trga kreditnih virov in vključitev Republike Tadžikistan v splošno sprejete klirinške sisteme,
- razvoj zavarovalniških storitev, ki bi med drugim vzpostavil ustrezen okvir za sodelovanje podjetij Skupnosti pri ustanavljanju skupnih naložb na področju zavarovalništva v Republiki Tadžikistan, ter razvoj zavarovanja izvoznih kreditov.

To sodelovanje zlasti spodbuja razvoj odnosov med pogodbenicama na področju finančnih storitev.

2. Pogodbenici sodelujeta pri razvoju davčnega sistema in davčnih institucij v Republiki Tadžikistan. To sodelovanje vključuje izmenjavo informacij in izkušenj o davčnih zadevah ter usposabljanje osebja, ki oblikuje in izvaja davčno politiko.

ČLEN 56

Prestrukturiranje in privatizacija podjetij

Ob priznavanju temeljnega pomena privatizacije za trajnostno gospodarsko obnovo se pogodbenici strinjata, da bosta sodelovali pri razvoju potrebnega institucionalnega, pravnega in metodološkega okvira. Poseben pomen bosta pripisovali urejeni in pregledni naravi privatizacijskega procesa, izmenjavi informacij in izkušenj in ustreznemu usposabljanju na področju politike naložb.

Tehnična pomoč je med drugim osredotočena na:

- nadaljnji razvoj institucionalne osnove znotraj tadžikistanske vlade za pomoč pri opredeljevanju in upravljanju privatizacijskega procesa;
- nadaljnji razvoj privatizacijske strategije vlade Republike Tadžikistan, vključno z zakonodajnim okvirom, ter mehanizmov za izvajanje;
- spodbujanje tržnega pristopa do uporabe in užitka zemljišča;
- prestrukturiranje podjetij, ki še niso pripravljena na privatizacijo;
- razvoj zasebnih podjetij, zlasti na področju malih in srednje velikih podjetij;
- razvoj investicijskih skladov.

Cilj tega sodelovanja je prispevati k spodbujanju naložb Skupnosti v Republiki Tadžikistan.

ČLEN 57

Regionalni razvoj

1. Pogodbenici krepiata sodelovanje na področju regionalnega razvoja in urejanja prostora.
2. V ta namen pogodbenici spodbujata izmenjavo informacij med državnimi, regionalnimi in lokalnimi organi o regionalni politiki in politiki urejanja prostora ter o načinih oblikovanja regionalnih politik, s posebnim poudarkom na razvoju regij z omejenimi možnostmi.

Spodbujata tudi neposredne stike med zadevnimi regionalnimi in javnimi organizacijami, odgovornimi za načrtovanje regionalnega razvoja, z namenom inter alia, izmenjave podatkov o sredstvih za spodbujanje regionalnega razvoja.

ČLEN 58

Sodelovanje na socialnem področju

1. Na področju zdravja in varnosti pogodbenici razvijata medsebojno sodelovanje z namenom, da izboljšata, inter alia, raven varovanja zdravja in varnosti delavcev.

Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:

- izobraževanje in usposabljanje na področju zdravja in varnosti s posebnim poudarkom na sektorjih dejavnosti visokega tveganja,
- razvoj in spodbujanje preventivnih ukrepov za boj proti poklicnim boleznim in z delom povezanim težavam,
- preprečevanje tveganj večjih nezgod in ravnanje s strupenimi kemikalijami,
- raziskave o razvoju informacij in razumevanja glede delovnega okolja ter zdravja in varnosti delavcev.

2. Pri zaposlovanju sodelovanje zajema predvsem tehnično pomoč za:

- optimizacijo trga delovne sile,

- posodobitev služb za pomoč pri iskanju zaposlitve in poklicnem svetovanju,
- načrtovanje in izvedbo programov prestrukturiranja,
- spodbujanje razvoja lokalnega zaposlovanja,
- izmenjavo informacij o programih fleksibilnega zaposlovanja, vključno s programi, ki spodbujajo samozaposlovanje ter pospešujejo podjetništvo.

3. Pogodbenici posvečata posebno pozornost sodelovanju na področju socialnega varstva, zlasti na področju sodelovanja pri načrtovanju in izvajanju reform socialnega varstva v Republiki Tadžikistan.

Cilj teh reform je razvijanje načinov socialnega varstva v Republiki Tadžikistan, kot jih poznajo tržna gospodarstva, in zajemajo vse ustrezne oblike socialnega varstva.

ČLEN 59

Turizem

Pogodbenici krepiata in razvijata medsebojno sodelovanje, ki zajema:

- pospeševanje turistične izmenjave,

- povečevanje pretoka informacij,
- prenašanje znanja in izkušenj,
- preučevanje možnosti organiziranja skupnih dejavnosti,
- sodelovanje med uradnimi turističnimi organi, vključno s pripravo promocijskega materiala,
- usposabljanje za razvoj turizma.

ČLEN 60

Mala in srednje velika podjetja

1. Pogodbenici si prizadevata za razvoj in krepitev malih in srednje velikih podjetij (MSP) in njihovih združenj ter za sodelovanje med malimi in srednjimi podjetji iz Skupnosti in Republike Tadžikistan.
2. Sodelovanje vključuje tehnično pomoč zlasti na naslednjih področjih:
 - razvoj zakonodajnega okvira za mala in srednja podjetja;

- razvoj primerne infrastrukture v pomoč MSP pri spodbujanju komunikacije in poslovnega sodelovanja med MSP tako znotraj kot izven Tadžikistana; in za usposabljanje MSP glede znanj, ki jih potrebujejo, da lahko dostopajo do sredstev;
- usposabljanje na področjih trženja, računovodstva in nadzora kakovosti proizvodov.

ČLEN 61

Informacije in komunikacije

Pogodbenici podpirata razvoj sodobnih načinov upravljanja z informacijami, vključno z mediji, in spodbujata učinkovito medsebojno izmenjavo informacij. Prednost dajeta programom, katerih namen je nuditi splošni javnosti osnovne informacije o Skupnosti in Republiki Tadžikistan, vključno, če je mogoče, z dostopom do podatkovnih zbirk, ob polnem spoštovanju pravic intelektualne lastnine.

ČLEN 62

Varstvo potrošnikov

Pogodbenici tesno sodelujeta z namenom doseganja združljivosti njunih sistemov varstva potrošnikov. To sodelovanje zajema zlasti izmenjavo podatkov o zakonodajnem delu in institucionalnih reformah, oblikovanje trajnih sistemov za izmenjavo podatkov o nevarnih izdelkih, izboljšanje obveščenosti potrošnikov zlasti o cenah, značilnostih ponujenih izdelkov in storitev, razvoj izmenjav med predstavniki interesov potrošnikov ter povečanje združljivosti politik varstva potrošnikov ter organizacijo seminarjev in tečajev usposabljanja

ČLEN 63

Carine

1. Cilj sodelovanja je zagotoviti skladnost z vsemi določbami, ki naj bi bile sprejete v zvezi s trgovino in pošteno trgovino, in doseči približevanje carinskega sistema Republike Tadžikistan carinskemu sistemu Skupnosti.
2. Sodelovanje vključuje zlasti:
 - izmenjavo informacij,

- izboljšanje delovnih metod,
- uveljavitev kombinirane nomenklature in enotne upravne listine,
- poenostavitev pregledov in formalnosti glede prevoza blaga,
- podporo uvedbi sodobnih carinskih informacijskih sistemov,
- organizacijo seminarjev in usposabljanj.

Po potrebi se zagotavlja tehnična pomoč.

3. Brez poseganja v nadaljnje sodelovanje, predvideno v tem sporazumu in zlasti z naslovom VIII, si upravni organi pogodbenic s področja carin medsebojno pomagajo v skladu z določbami Protokola, priloženega temu sporazumu.

ČLEN 64

Sodelovanje na področju statistike

Namen sodelovanja na tem področju je razvoj učinkovitega statističnega sistema, ki bo zagotavljal zanesljive statistične podatke, potrebne za podporo in spremljanje družbeno-gospodarskih reform, in ki bo pripomogel k razvoju zasebnega podjetništva v Republiki Tadžikistan.

Pogodbenici sodelujeta zlasti na naslednjih področjih:

- prilagoditev tadžikistanskega statističnega sistema mednarodnim metodam, standardom in klasifikacijam,
- izmenjava statističnih informacij,
- zagotavljanje potrebnih statističnih makro- in mikroekonomskih informacij za izvajanje in upravljanje gospodarskih reform.

V ta namen Skupnost zagotovi Republiki Tadžikistan tehnično pomoč.

ČLEN 65

Ekonomija

Pogodbenici omogočata lažji potek družbeno-gospodarske reforme in usklajevanje gospodarskih politik tako, da sodelujeta pri izboljšanju razumevanja temeljnih mehanizmov njunih gospodarstev ter oblikovanja in izvajanja gospodarske politike v tržnem gospodarstvu. V ta namen si pogodbenici izmenjujeta informacije o makroekonomskih dosežkih in perspektivah.

Skupnost zagotovi tehnično pomoč z namenom, da:

- pomaga Republiki Tadžikistan pri gospodarski reformi z nudenjem strokovnega svetovanja in tehnične pomoči,
- spodbuja sodelovanje med gospodarstveniki z namenom pospešiti prenos znanja in izkušenj za oblikovanje gospodarskih politik in zagotoviti, da je z rezultati raziskav v zvezi s temi politikami seznanjen najširši krog ljudi;
- izboljša sposobnost Republike Tadžikistan za oblikovanje ekonomskih modelov.

NASLOV VII

SODELOVANJE V ZADEVAH V ZVEZI Z DEMOKRACIJO IN ČLOVEKOVIMI PRAVICAMI

ČLEN 66

Pogodbenici sodelujeta pri vseh vprašanjih, ki zadevajo ustanovitev ali krepitev demokratičnih institucij, zlasti s tistimi, ki so potrebne za krepitev pravne države in varstvo človekovih pravic ter temeljnih svoboščin v skladu z mednarodnim pravom in načeli OVSE.

To sodelovanje zajema programe tehnične pomoči, namenjene inter alia za pomoč pri pripravi ustrezne zakonodaje in ustreznih predpisov, izvajanje takšne zakonodaje, delovanje sodne veje oblasti, vlogo države v pravosodnih zadevah ter delovanje volilnega sistema. Če je potrebno, lahko vključuje usposabljanje. Pogodbenici spodbujata stike in izmenjave med svojimi državnimi, regionalnimi in sodnimi organi, parlamentarci in nevladnimi organizacijami.

NASLOV VIII

SODELOVANJE NA PODROČJU PREPREČEVANJA NELEGALNIH DEJAVNOSTI IN PREPREČEVANJA IN NADZORA ILEGALNIH MIGRACIJ

ČLEN 67

Pogodbenici vzpostavita sodelovanje z namenom preprečiti nezakonite dejavnosti, kot so:

- nezakonite dejavnosti na gospodarskem področju, vključno s korupcijo;
- nezakoniti posli z različnim blagom, vključno z industrijskimi odpadki, nezakonito trgovanje z orožjem;
- ponarejanje.

Sodelovanje na zgoraj navedenih področjih temelji na medsebojnih posvetovanjih in tesnem vzajemnem delovanju. Vključuje tehnično in upravno pomoč, zlasti za naslednja področja:

- pripravo notranje zakonodaje na področju preprečevanja nezakonitih dejavnosti;
- ustanavljanje informacijskih središč,
- izboljšanje učinkovitosti ustanov, odgovornih za preprečevanje nezakonitih dejavnosti;
- usposabljanje osebja in razvoj raziskovalne infrastrukture;
- oblikovanje obojestransko sprejemljivih ukrepov za preprečevanje nezakonitih dejavnosti.

ČLEN 68

Pranje denarja

1. Pogodbenici se strinjata o nujnosti prizadevanja in sodelovanja z namenom preprečevati zlorabo njunih finančnih sistemov za pranje sredstev, pridobljenih iz kriminalnih dejavnosti na splošno in zlasti iz nedovoljenega prometa z mamili.
2. Sodelovanje na tem področju vključuje upravno in tehnično pomoč z namenom razvijanja primernih standardov za boj proti pranju denarja, ki so enaki standardom, sprejetim na tem področju v Skupnosti in mednarodnih organih, dejavnih na tem področju, še zlasti v Projektni skupini za finančno ukrepanje (PSFU).

ČLEN 69

Boj proti prepovedanim drogam

V okviru svojih pristojnosti in pooblastil pogodbenici sodelujeta pri povečevanju učinkovitosti politik in ukrepov boja proti nedovoljeni proizvodnji, preskrbi in prometu s prepovedanimi drogami in psihotropnimi snovmi, vključno s preprečevanjem zlorabe prekurzorjev, ter pri spodbujanju preprečevanja in zmanjševanja povpraševanja po prepovedanih drogah. Kar zadeva nadzor nad prekurzorji in drugimi bistvenimi snovmi, uporabljenimi pri nedovoljeni proizvodnji prepovedanih drog, se to sodelovanje opira na standarde, sprejete v Skupnosti in zadevnih mednarodnih organih, kot so tisti iz Projektne skupine za kemijske proizvode. Sodelovanje na tem področju temelji na medsebojnem posvetovanju in tesnem sodelovanju med pogodbenicama glede ciljev in ukrepov, ki naj bi se jih sprejelo na posameznih področjih, ki so povezana z bojem proti prepovedanim drogam.

ČLEN 70

Sodelovanje na področju priseljevanja

1. Pogodbenici ponovno potrjujeta pomen, ki ga pripisujeta vzajemnemu upravljanju migracijskih tokov med njunimi ozemlji. S ciljem okrepitve njunega sodelovanja bosta pogodbenici vzpostavili celovit dialog o vseh vprašanjih v zvezi s preseljevanjem, vključno z ilegalnimi migracijami in trgovino z ljudmi ter z vključitvijo migracijskih vprašanj v nacionalne strategije socio-ekonomskega razvoja matičnih držav migrantov.

2. Sodelovanje bo temeljilo na ovrednotenju posebnih potreb, ki se ga bo izvajalo s pomočjo medsebojnih posvetovanj s Pogodbenicama in bo izvedeno v skladu z veljavno zakonodajo Skupnosti in nacionalno zakonodajo. Sodelovanje se osredotoči predvsem na naslednja področja:
- a) ključni vzroki za preseljevanje;
 - b) priprava in izvajanje zakonov in nacionalnih praks na področju mednarodne zaščite, da bi se izpolnilo določbe ženevske konvencije iz leta 1951 o statusu beguncev in njenega Protokola iz leta 1967 in tudi katerega koli regionalnega ali mednarodnega instrumenta za zagotovitev načela "nevračanja";
 - c) pravila o dovolitvi vstopa kot tudi pravice in status oseb, ki jim je bil vstop dovoljen, pravično obravnavanje in vključevanje priseljencev, ki legalno prebivajo, v družbo, izobraževanje in usposabljanje legalnih priseljencev ter boj proti rasizmu in ksenofobiji;
 - d) vzpostavitev učinkovite preventivne politike proti nezakonitemu priseljevanju in trgovini z ljudmi, vključno s študijo sredstev boja proti kriminalnim mrežam in organizacijam, ki tihotapijo ljudi in z njimi trgujejo, ter zaščita žrtev takega trgovanja;
 - e) vrnitev, v skladu z odstavkom 3, oseb, ki nelegalno prebivajo na območju neke države, in njihov ponoven sprejem, v človeških in dostojnih okoliščinah;
 - f) področje vizumov, zlasti za vprašanja vzajemnega interesa;

g) področje mejnih kontrol, zlasti kar zadeva organizacijo, usposabljanje, najboljše prakse in delovne ukrepe, uporabljene na terenu, in, kjer je to ustrezno, zagotavljanje opreme, ob upoštevanju možne dvojne rabe te opreme.

3. V okviru sodelovanja s ciljem preprečevanja in nadzora ilegalnih migracij, pogodbenici soglašata o ponovnem sprejemu svojih ilegalnih priseljencev. V ta namen:

- se Republika Tadžikistan strinja, da bo ponovno sprejela vse svoje državljane, ki so nezakonito na ozemlju države članice, na zahtevo slednje in brez nadaljnjih formalnosti;
- vsaka država članica se strinja, da bo ponovno sprejela vse svoje državljane, ki so nezakonito navzoči na ozemlju Republike Tadžikistan, na zahtevo slednje in brez nadaljnjih formalnosti.

Države članice Evropske unije in Republika Tadžikistan bodo svojim državljanom v ta namen zagotovili ustrezne osebne dokumente.

Pogodbenici soglašata, da bosta sklenili, na zahtevo ene pogodbenice in čim prej, sporazum, ki ureja posebne obveznosti Republike Tadžikistan in držav članic Evropske skupnosti v zadevi ponovnega sprejema, vključno z obveznostjo ponovnega sprejema državljanov drugih držav in oseb brez državljanstva.

Za namene tega sporazuma izraz “pogodbenici” pomeni Evropsko skupnost, vsako od njenih držav članic, in Republiko Tadžikistan.

ČLEN 71

Boj proti terorizmu

Pogodbenici ponovno potrjujeta pomen boja proti terorizmu in v skladu z mednarodnimi konvencijami ter svojo zakonodajo in predpisi sodelujeta s ciljem preprečevanja in odprave terorističnih dejanj. Še zlasti bosta delovali:

- v okviru popolnega izvajanja Resolucije 1373 Varnostnega sveta Združenih narodov in drugih ustreznih Resolucij Združenih narodov ter drugih mednarodnih instrumentov, ki so nanašajo na to zadevo.
- z izmenjavo informacij, v skladu z mednarodno in nacionalnimi zakonodajami, o terorističnih skupinah in njihovih pomožnih omrežjih;
- in, prek izmenjave mnenj o sredstvih in metodah, ki se uporabljajo za boj proti terorizmu, vključno s področjema tehnike in usposabljanja, ter z izmenjavo izkušenj v zvezi s preprečevanjem terorizma.

NASLOV IX

KULTURNO SODELOVANJE

ČLEN 72

Pogodbenici se obvezujeta, da bosta pospeševali, spodbujali in omogočali kulturno sodelovanje. Sodelovanje se, kadar je to primerno, odvija v okviru programov kulturnega sodelovanja Skupnosti ali ene ali več držav članic, razvijajo pa se lahko tudi druge dejavnosti vzajemnega interesa.

NASLOV X

FINANČNO SODELOVANJE

ČLEN 73

Z namenom doseganja ciljev tega sporazuma in v skladu s členi 74, 75 in 76 Republika Tadžikistan prejme začasno finančno pomoč Skupnosti prek tehnične pomoči v obliki dotacij.

ČLEN 74

Ta finančna pomoč se izvaja z ukrepi, predvidenimi v okviru programa Tacis, in z ustrežno uredbo Sveta Skupnosti. Republika Tadžikistan lahko glede na svoje potrebe prejema tudi druge oblike pomoči Skupnosti. Posebna pozornost bo namenjena koncentraciji pomoči, koordinaciji finančnih instrumentov ter povezavi med različnimi vrstami človekoljubne, sanacijske in razvojne pomoči Skupnosti. Boj proti revščini bo vključen v programe Skupnosti.

ČLEN 75

Cilji in področja finančne pomoči Skupnosti se določijo v indikativnem programu, ki odraža prednostne naloge, o katerih se Skupnost in Republika Tadžikistan dogovorita, in ki upošteva potrebe Republike Tadžikistan, prevzemne zmogljivosti sektorjev in napredek pri reformah. Pogodbenici o tem obvestita Svet za sodelovanje.

ČLEN 76

Da bi omogočili optimalno uporabo razpoložljivih sredstev, pogodbenici zagotovita, da je pomoč Skupnosti dobro usklajena s prispevki iz drugih virov, kot so države članice, druge države in mednarodne organizacije, na primer Mednarodna banka za obnovo in razvoj in Evropska banka za obnovo in razvoj.

NASLOV XI

INSTITUCIONALNE, SPLOŠNE IN KONČNE DOLOČBE

ČLEN 77

Ustanovi se Svet za sodelovanje, ki nadzira izvajanje tega sporazuma. Svet za sodelovanje se redno sestaja na ministrski ravni v časovnih presledkih, ki jih sam določi. Z namenom doseganja ciljev tega sporazuma preuči vsako pomembno vprašanje, ki izhaja iz tega sporazuma, in vsako drugo dvostransko ali mednarodno vprašanje vzajemnega interesa. V dogovoru med pogodbenicama lahko Svet za sodelovanje tudi pripravi ustrezna priporočila.

ČLEN 78

1. Svet za sodelovanje sestavljajo člani Sveta Evropske unije in člani Komisije Evropskih skupnosti na eni strani in člani Vlade Republike Tadžikistan na drugi strani.
2. Svet za sodelovanje določi svoj poslovnik.
3. Svetu za sodelovanje izmenoma predsedujeta predstavnik Skupnosti in član Vlade Republike Tadžikistan.

ČLEN 79

1. Svetu za sodelovanje pri opravljanju njegovih nalog pomaga Odbor za sodelovanje, ki ga sestavljajo predstavniki članov Sveta Evropske unije in članov Komisije Evropskih skupnosti na eni strani in predstavniki Vlade Republike Tadžikistan na drugi strani, običajno na ravni visokih uradnikov. Odboru za sodelovanje izmenoma predsedujeta Skupnost in Republika Tadžikistan.

Svet za sodelovanje v svojem poslovniku določi naloge Odbora za sodelovanje, ki vključujejo pripravo sestankov Sveta za sodelovanje in določajo delovanje Odbora.

2. Svet za sodelovanje lahko prenese vsa svoja pooblastila ali del pooblastil na Odbor za sodelovanje, ki bo zagotovil kontinuiteto med sestanki Sveta za sodelovanje.

ČLEN 80

Svet za sodelovanje lahko sprejme sklep o ustanovitvi katerega koli drugega odbora ali telesa, ki mu lahko pomaga pri izpolnjevanju njegovih dolžnosti, ter določi sestavo in naloge takih odborov ali teles in način njihovega delovanja.

ČLEN 81

Pri preučevanju zadev, ki se pojavijo v okviru tega sporazuma glede določb, ki se nanašajo na člen enega od sporazumov STO, Svet za sodelovanje v največji možni meri upošteva razlago zadevnega člena, ki jo običajno uporabljajo članice STO.

ČLEN 82

Ustanovi se Parlamentarni odbor za sodelovanje. To je forum, kjer se člani tadžikistanskega in Evropskega parlamenta sestajajo in si izmenjujejo mnenja, zlasti o vprašanjih, ki zadevajo politični dialog na parlamentarni ravni. Sestaja se v časovnih presledkih, ki jih sam določi.

ČLEN 83

1. Parlamentarni odbor za sodelovanje sestavljajo člani Evropskega parlamenta na eni strani in člani tadžikistanskega parlamenta na drugi strani.
2. Parlamentarni odbor za sodelovanje določi svoj poslovnik.

3. Parlamentarnemu odboru za sodelovanje izmenično predsedujeta Evropski parlament in tadžikistanski parlament v skladu z določbami njegovega poslovnika.

ČLEN 84

Parlamentarni odbor za sodelovanje lahko od Sveta za sodelovanje zahteva ustrezne informacije v zvezi z izvajanjem tega sporazuma, ta pa potem Odboru predloži zahtevane informacije.

Parlamentarni odbor za sodelovanje se obvesti o priporočilih Sveta za sodelovanje.

Parlamentarni odbor za sodelovanje lahko daje priporočila Svetu za sodelovanje.

ČLEN 85

1. V okviru tega sporazuma se pogodbenici zavezujeta zagotoviti, da imajo fizične in pravne osebe druge pogodbenice v primerjavi z njenimi državljani nediskriminatoren dostop do pristojnih sodišč in upravnih organov pogodbenic, da lahko uveljavljajo svoje osebne in premoženjske pravice, vključno s pravicami v zvezi z intelektualno, industrijsko in poslovno lastnino.

2. V mejah svojih pooblastil in pristojnosti pogodbenici:

- podpirata sprejem arbitraže za reševanje sporov, ki izhajajo iz transakcij na področju trgovanja in sodelovanja med gospodarskimi subjekti Skupnosti in Republike Tadžikistan;
- soglašata, da lahko ob predložitvi spora arbitraži vsaka stranka v sporu, razen če pravila arbitražnega centra, ki sta ga izbrali pogodbenici določajo drugače, izbere svojega arbitra, ne glede na njegovo državljanstvo, in da je lahko predsedujoči tretji arbiter ali edini arbiter državljan tretje države;
- svojim gospodarskim subjektom priporočata, da v medsebojnem soglasju izberejo pravo, ki se uporablja za njihovo pogodbo;
- podpirata uporabo arbitražnih pravil Komisije Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) in arbitražnih storitev centrov iz držav podpisnic Konvencije o priznavanju in izvajanju tujih arbitražnih rzsodb, podpisane v New Yorku 10. junija 1958.

ČLEN 86

Nobena določba tega sporazuma ne preprečuje pogodbenici, da v mejah svojih pooblastil in pristojnosti ne sprejme ukrepov:

- a) za katere meni, da so potrebni za preprečevanje razkrivanja informacij, ki so v nasprotju z njenimi bistvenimi varnostnimi interesi;
- b) ki se nanašajo na proizvodnjo ali trgovino z orožjem, strelivom ali vojaškim materialom ali na raziskave, razvoj ali proizvodnjo, nujno za obrambne namene, pod pogojem, da takšni ukrepi ne vplivajo negativno na konkurenčne pogoje izdelkov, ki niso predvideni izrecno v vojaške namene;
- c) ki se ji zdijo nujni zaradi lastne varnosti v primeru resnih notranjih nemirov, ki negativno vplivajo na vzdrževanje javnega reda in miru; v času vojne ali resnih mednarodnih napetosti, ki predstavljajo vojno nevarnost; ali zaradi izpolnjevanja obveznosti, ki jih je prevzela zaradi ohranjanja miru in mednarodne varnosti;
- d) ki se ji zdijo nujni zaradi izpolnjevanja mednarodnih obveznosti in zavez pri nadzoru industrijskih izdelkov in tehnologije z dvojno rabo.

ČLEN 87

1. Na področjih, ki jih zajema ta sporazum in brez vpliva na posebne določbe tega sporazuma:
 - dogovori, ki jih Republika Tadžikistan uporablja glede Skupnosti, ne smejo povzročati diskriminacije med državami članicami, njihovimi državljani in družbami ali podjetji;
 - sporazumi, ki jih Skupnost uporablja glede Republike Tadžikistan, ne smejo povzročati diskriminacije med tadžikistanskimi državljani in njihovimi družbami ali podjetji.
2. Določbe odstavka 1 ne vplivajo na pravico pogodbenic, da uporabljajo ustrezne določbe svoje davčne zakonodaje za davkoplačevalce, ki glede na kraj svojega prebivališča niso v enakem položaju.

ČLEN 88

1. Pogodbenici lahko naslovita na Svet za sodelovanje vse spore glede uporabe ali razlage tega sporazuma.
2. Svet za sodelovanje lahko spor reši s priporočilom.

3. Če spora ni mogoče rešiti v skladu z odstavkom 2 tega člena, lahko pogodbenica uradno obvesti sopogodbenico o imenovanju spravnega posredovalca; druga pogodbenica mora potem v dveh mesecih imenovati drugega spravnega posredovalca. Za uporabo tega postopka se šteje, da so Skupnost in države članice ena stranka v sporu.

Svet za sodelovanje imenuje tretjega spravnega posredovalca.

Spravni posredovalci sprejemajo priporočila z večino glasov. Ta priporočila za pogodbenici niso zavezujoča.

ČLEN 89

Pogodbenici soglašata, da bosta na zahtevo ene izmed njih nemudoma začeli posvetovanja na ustrezen način za obravnavo vseh zadev glede razlage ali izvajanja tega sporazuma in drugih pomembnih vidikov odnosov med pogodbenicama.

Določbe tega člena ne vplivajo in ne posegajo v določbe členov 12, 88 in 94.

Svet za sodelovanje lahko sprejme poslovnik za reševanje sporov.

ČLEN 90

Obravnavava Republike Tadžikistan, odobrena s tem sporazumom, v nobenem primeru ni bolj ugodna od tiste, ki jo države članice priznavajo druga drugi.

ČLEN 91

Za namene tega sporazuma pojem "pogodbenici" pomeni na eni strani Republiko Tadžikistan in na drugi strani Skupnost ali njene države članice oziroma Skupnost in njene države članice v skladu z njihovimi pristojnostmi.

ČLEN 92

Če zadeve, ki jih ureja ta sporazum, zajema tudi Pogodba o energetske listini in njeni protokoli, se po začetku veljavnosti tega sporazuma za te zadeve uporablja Pogodba o energetske listini in protokoli, vendar le, če je taka uporaba v njej predvidena.

ČLEN 93

Sporazum se sklene za začetno obdobje 10 let, potem pa se avtomatsko obnavlja vsako leto pod pogojem, da ga nobena pogodbenica ne odpove s pisnim uradnim obvestilom o odpovedi drugi pogodbenici šest mesecev pred prenehanjem njegove veljavnosti.

ČLEN 94

1. Pogodbenici sprejmeta vse splošne in posebne ukrepe za izpolnjevanje svojih obveznosti iz tega sporazuma. Poskrbita, da se dosežejo cilji, določeni s tem sporazumom.
2. Če katera od pogodbenic meni, da druga ni izpolnila kake obveznosti iz tega sporazuma, lahko ustrezno ukrepa. Preden to stori, predloži Svetu za sodelovanje, razen v posebno nujnih primerih, vse ustrezne informacije, potrebne za temeljito preučitev položaja z namenom, da se najde za obe pogodbenici sprejemljiva rešitev.

Pri izbiri ukrepov imajo prednost tisti, ki najmanj motijo uresničevanje sporazuma. O teh ukrepih je treba na zahtevo druge pogodbenice takoj uradno obvestiti Svet za sodelovanje.

ČLEN 95

Priloge I, II, III in IV ter Protokol so sestavni del tega sporazuma.

ČLEN 96

Dokler se ne dosežejo enakovredne pravice za posameznike in gospodarske subjekte po tem sporazumu, ta sporazum nima vpliva na pravice, ki jim jih zagotavljajo veljavni sporazumi, ki zavezujejo eno ali več držav članic na eni strani in Republiko Tadžikistan na drugi strani, razen na področjih, ki so v pristojnosti Skupnosti in brez poseganja v obveznosti držav članic, ki izhajajo iz tega sporazuma na področjih, ki so v njihovi pristojnosti.

ČLEN 97

Ta sporazum velja na eni strani na ozemljih, kjer se uporabljata pogodbi, s katerimi sta bili ustanovljeni Evropska skupnost in Evropska skupnost za atomsko energijo, v skladu s pogoji, določenimi v teh pogodbah, na drugi strani pa na ozemlju Republike Tadžikistan.

ČLEN 98

Depozitar tega sporazuma je Generalni sekretar Sveta Evropske unije.

ČLEN 99

Izvirnik tega sporazuma, katerega besedila v angleškem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in tadžikistanskem jeziku so enako verodostojna, se deponira pri Generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije.

ČLEN 100

Ta sporazum pogodbenici sprejmeta v skladu s svojimi postopki.

Ta sporazum začne veljati prvi dan drugega meseca po datumu, ko pogodbenici uradno obvestita generalnega sekretarja Sveta Evropske unije, da so končani postopki, navedeni v odstavku 1.

Ta sporazum z dnem začetka veljavnosti na področju odnosov med Republiko Tadžikistan in Skupnostjo nadomesti Sporazum med Evropsko gospodarsko skupnostjo na eni strani in Zvezo sovjetskih socialističnih republik na drugi strani o trgovini in gospodarskem in trgovinskem sodelovanju, podpisan v Bruslju dne 18. decembra 1989.

ČLEN 101

Če začnejo pred zaključkom postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti tega sporazuma, določbe nekaterih delov tega sporazuma veljati na podlagi začasnega sporazuma med Skupnostjo in Republiko Tadžikistan, se pogodbenici strinjata, da v takih okoliščinah izraz “datum začetka veljavnosti sporazuma” pomeni datum začetka veljavnosti začasnega sporazuma.

SKLEPNA LISTINA

Pooblaščenci

KRALJEVINE BELGIJE,

ČEŠKE REPUBLIKE,

KRALJEVINE DANSKE,

ZVEZNE REPUBLIKE NEMČIJE,

REPUBLIKE ESTONIJE,

HELENSKE REPUBLIKE,

KRALJEVINE ŠPANIJE,

FRANCOSKE REPUBLIKE,

IRSKE,

ITALIJANSKE REPUBLIKE,

REPUBLIKE CIPER,

REPUBLIKE LATVIJE,

REPUBLIKE LITVE,

VELIKEGA VOJVODSTVA LUKSEMBURG,

REPUBLIKE MADŽARSKE,

REPUBLIKE MALTE,

KRALJEVINE NIZOZEMSKE,

REPUBLIKE AVSTRIJE,

REPUBLIKE POLJSKE,

PORTUGALSKE REPUBLIKE,

REPUBLIKE SLOVENIJE,

SLOVAŠKE REPUBLIKE,

REPUBLIKE FINSKE,

KRALJEVINE ŠVEDSKE,

ZDRUŽENEGA KRALJESTVA VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE,

pogodbenic Pogodbe o ustanovitvi EVROPSKE SKUPNOSTI in Pogodbe o ustanovitvi EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO, v nadaljnjem besedilu “države članice”, in

EVROPSKE SKUPNOSTI in EVROPSKE SKUPNOSTI ZA ATOMSKO ENERGIJO, v nadaljnjem besedilu “Skupnost”,

na eni strani in

pooblaščenci REPUBLIKE TADŽIKISTAN

na drugi strani,

ki so se sestali v Luxembourg, 11. oktobra 2004, da podpišejo Sporazum o partnerstvu in sodelovanju med Evropskima skupnostma in njunimi državami članicami na eni strani ter Republiko Tadžikistan na drugi strani, v nadaljnjem besedilu “sporazum”, so sprejeli naslednja besedila:

Sporazum s prilogami in naslednjim Protokolom:

Protokol o medsebojni upravni pomoči v carinskih zadevah.

Pooblaščenci držav članic in Skupnosti in pooblaščenci Republike Tadžikistan so sprejeli besedila spodaj navedenih skupnih izjav, priloženih k tej sklepni listini:

Skupna izjava o osebnih podatkih

Skupna izjava o členu 5 Sporazuma

Skupna izjava o členu 13 Sporazuma

Skupna izjava o pomenu izraza “nadzor” v členih 22(b) in 33

Skupna izjava o členu 32 Sporazuma

Skupna izjava o členu 39 Sporazuma

Skupna izjava o členu 94 Sporazuma

Pooblaščenci držav članic in Skupnosti ter pooblaščenci Republike Tadžikistan so se seznanili z izjavo Komisije in Sveta Evropske unije o načelu o vračanju in ponovnem prevzemu ilegalnih migrantov (člen 70), ki je priložena k tej sklepni listini.

Pooblaščenci držav članic in Skupnosti in pooblaščenci Republike Tadžikistan so prav tako sprejeli v vednost naslednjo izmenjavo pisem, ki je priložena k tej sklepni listini:

Izmenjava pisem med Skupnostjo in Republiko Tadžikistan o ustanavljanju družb

Pooblaščenci držav članic in Skupnosti in pooblaščenci Republike Tadžikistan so razen tega sprejeli v vednost naslednjo izjavo, ki je priložena k tej sklepni listini:

Izjava francoske vlade.

SEZNAM PRILOŽENIH DOKUMENTOV

- Priloga I Okvirni seznam ugodnosti, ki jih Republika Tadžikistan priznava neodvisnim državam v skladu s členom 7(3).
- Priloga II Pridržki Skupnosti v skladu s členom 21(2).
- Priloga III Finančne storitve iz člena 23(3)
- Priloga IV Konvencije o intelektualni, industrijski in poslovni lastnini iz člena 39
- Protokol o medsebojni upravni pomoči v carinskih zadevah.
-

PRILOGA I

OKVIRNI SEZNAM UGODNOSTI,
KI JIH REPUBLIKA TADŽIKISTAN PRIZNAVA
NEODVISNIM DRŽAVAM
V SKLADU S ČLENOM 7(3)

1. Republika Belorusija, Republika Kazahstan, Kirgiška republika, Ruska federacija: carine se ne uporabljajo.
2. Blago, ki se prevaža v skladu s sporazumi o industrijskem sodelovanju s Skupnostjo neodvisnih držav (CIS), je neobdavčljivo.
3. Potrdilo o skladnosti za serijsko proizvodnjo, na podlagi katerega se izda Nacionalno potrdilo o skladnosti, priznavajo vse države CIS.
4. Obstaja poseben sistem tekočih plačil v vseh državah CIS.
5. Obstajajo posebni pogoji za tranzit dogovorjeni v vseh državah CIS.

PRILOGA II

PRIDRŽKI SKUPNOSTI V SKLADU S ČLENOM 21(2)

Rudarstvo

V nekaterih državah članicah se za rudarske pravice in za pravice izkoriščanja mineralnih surovin lahko zahteva koncesija za družbe, ki niso pod nadzorom Skupnosti.

Ribolov

Dostop in koriščenje bioloških virov in ribolovnih območij, ki se nahajajo v morskih vodah pod suverenostjo ali pristojnostjo držav članic Skupnosti sta omejena na ribiške ladje, ki plujejo pod zastavo države članice Skupnosti in so registrirane na ozemlju Skupnosti, če ni določeno drugače.

Nakup nepremičnin

V nekaterih državah članicah se za družbe, ki niso družbe Skupnosti, uporabljajo omejitve za nakup nepremičnin.

Avdiovizualne storitve, vključno z radiom

Nacionalna obravnava glede proizvodnje in distribucije, zlasti za radiodifuzijo in druge oblike javnega predvajanja, se lahko rezervira za avdiovizualna dela, ki izpolnjujejo nekatera merila o poreklu, a ta izključuje zlasti infrastrukturo za radiodifuzijo za prenašanje takšnih avdiovizualnih del.

Strokovne storitve

Storitve, rezervirane za fizične osebe, ki so državljani držav članic. Te osebe lahko pod določenimi pogoji ustanavljajo družbe.

Kmetijstvo

Nacionalna obravnava se v nekaterih državah članicah ne priznava podjetjem, ki niso pod nadzorom Skupnosti, ko se želijo ukvarjati s kmetijskim podjetništvom. Nakup vinogradov morajo družbe, ki niso pod nadzorom Skupnosti, prigrasiti ali po potrebi zanj pridobiti odobritev.

Storitve tiskovnih agencij

V nekaterih državah članicah je tuja udeležba v založniških in radiodifuzijskih družbah omejena.

PRILOGA III**FINANČNE STORITVE
V SKLADU S ČLENOM 23(3)**

“Finančna storitev” je vsaka storitev finančne narave, ki jo ponudi ponudnik finančnih storitev pogodbenice. Finančna storitev zajema naslednje dejavnosti:

- A. Vse zavarovalniške in z zavarovanjem povezane storitve
 - 1. Neposredno zavarovanje (vključno s sozavarovanjem):
 - i) življenjsko
 - ii) neživljenjsko.
 - 2. Pozavarovanje in retrocesija.
 - 3. Posredovanje zavarovanja, kot je posredništvo in zastopništvo.
 - 4. Pomožne zavarovalne storitve, kot so svetovanje, aktuarske storitve, ocenjevanje tveganja in likvidacija škod.
- B. Bančne in druge finančne storitve (razen zavarovanja).
 - 1. Sprejemanje depozitov in drugih vračljivih sredstev od občanov.

2. Posojanje vseh vrst, kar med drugim vključuje potrošniška posojila, hipotekarna posojila, faktoring in financiranje trgovinskih poslov.
3. Finančni zakup.
4. Opravljanje vseh storitev plačilnega prometa in prenosa denarja, vključno s kreditnimi plačilnimi in bančnimi plačilnimi karticami, potovalnimi čeki in bančnimi menicami.
5. Garancije in finančne obveze.
6. Trgovanje za lastni račun ali za račun strank, bodisi na borzi, na trgu OTC ali drugače:
 - a) z instrumenti denarnega trga (čeki, blagajniškimi zapisi, potrdili o vlogi itd.);
 - b) z devizami;
 - c) z izvedenimi finančnimi instrumenti, med drugim s standardiziranimi terminskimi pogodbami in opcijami;
 - d) z instrumenti menjalnih tečajev in obrestnih mer, vključno s produkti, kot so swap posli, nestandardizirane terminske pogodbe itd.;
 - e) s prenosljivimi vrednostnimi papirji;
 - f) z drugimi prenosnimi instrumenti in finančnimi sredstvi, vključno s plemenitimi kovinami.

7. Sodelovanje pri izdaji vseh vrst vrednostnih papirjev, vključno z prevzemom jamstev in plasiranjem prek agenta (javno ali zasebno), ter nudenje storitev v zvezi s takšnimi izdajami.
8. Denarno posredniški posli.
9. Upravljanje premoženja, kot na primer upravljanje gotovine ali portfelja, vse oblike upravljanja skupnih naložb, upravljanje pokojninskih skladov, depotne in skrbniške storitve.
10. Storitve poravnav in obračunov finančnih sredstev, vključno z vrednostnimi papirji, izvedenimi vrednostnicami in drugimi prenosnimi instrumenti.
11. Svetovalno posredovanje in druge pomožne finančne storitve za vse dejavnosti, navedene v točkah 1 do 10, vključno z bonitetnimi podatki in analizo, raziskavami in svetovanjem glede naložb in portfelja, svetovanje pri nakupih ter prestrukturiranju in strategiji podjetij.
12. Ponujanje in prenos finančnih informacij, obdelave finančnih podatkov in z njimi povezane programske opreme s strani ponudnikov drugih finančnih storitev.

Iz opredelitve finančnih storitev so izključene naslednje dejavnosti:

- a) dejavnosti, ki jih opravljajo centralne banke in druge javne ustanove pri uresničevanju monetarne politike ali tečajne politike;

- b) dejavnosti, ki jih za račun ali s poročtvom vlade opravljajo centralne banke, državni organi ali javne ustanove, razen kadar te dejavnosti opravljajo ponudniki finančnih storitev v konkurenci s takimi javnimi subjekti;
 - c) dejavnosti, ki so del zakonskega sistema socialnega varstva ali javnega pokojninskega načrta, razen kadar te dejavnosti lahko opravljajo ponudniki finančnih storitev v konkurenci z javnimi subjekti ali zasebnimi ustanovami.
-

PRILOGA IV**KONVENCIJE O INTELEKTUALNI,
INDUSTRIJSKI IN POSLOVNI LASTNINI IZ ČLENA 39**

1. Člen 39(2) se nanaša na naslednje večstranske konvencije:
 - Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (Rim, 1961);
 - Protokol v zvezi z Madridskim sporazumom o mednarodnem registriranju znamk (Madrid, 1989);
 - Mednarodna konvencija za varstvo novih sort rastlin(UPOV) (Ženevska listina, 1991).

2. Svet za sodelovanje lahko priporoči, da se člen 39(2) uporablja tudi za druge večstranske konvencije. Če se pojavijo problemi s področja intelektualne, industrijske in poslovne lastnine, se na zahtevo ene ali druge pogodbenice skličejo nujna posvetovanja, da se dosežejo obojestransko zadovoljive rešitve.

3. Pogodbenici potrjujeta pomen, ki ga pripisujeta obveznostim, ki izhajajo iz naslednjih večstranskih konvencij:
 - Pariške konvencije o varstvu industrijske lastnine (Stockholmska listina, 1967, dopolnjena 1979);
 - Pogodbe o sodelovanju na področju patentov (Washington 1970, spremenjena in dopolnjena 1979 in 1984).
 - Revidirane Bernske konvencije za varstvo književnih in umetniških del (1886, nazadnje spremenjena leta 1979).
 - Pogodbe o pravu znamk (Ženeva, 1994).
 4. Od začetka veljavnosti tega sporazuma Republika Tadžikistan glede priznavanja in varstva intelektualne, industrijske in poslovne lastnine družb in državljanov Skupnosti ne obravnava manj ugodno kot katero koli tretjo državo po dvostranskih sporazumih.
 5. Določbe odstavka 4 se ne uporabljajo za ugodnosti, ki jih Republika Tadžikistan priznava tretjim državam na podlagi dejanske vzajemnosti, in za ugodnosti, ki jih Republika Tadžikistan priznava drugim državam nekdanje ZSSR.
-

PROTOKOL
O MEDSEBOJNI UPRAVNI POMOČI V CARINSKIH ZADEVAH

ČLEN 1

Opredelitve

Za namene tega sporazuma:

- a) “carinska zakonodaja”: pomeni vse pravne ali uredbene določbe, ki se uporabljajo na ozemlju pogodbenic in urejajo uvoz, izvoz in tranzit blaga ter dajanje blaga v kakršen koli carinski postopek, vključno z ukrepi o prepovedi, omejevanju in nadzoru;
- b) “organ prosilec”: pomeni pristojni upravni organ, ki ga je pogodbenica imenovala v ta namen in ki vloži zaprosilo za pomoč v carinskih zadevah;
- c) “zaprošeni organ”: pomeni pristojni upravni organ, ki ga je pogodbenica imenovala v ta namen in ki prejme zaprosilo za pomoč v carinskih zadevah;
- d) “osebni podatki”: pomenijo vse informacije, ki se nanašajo na določenega ali določljivega posameznika.
- e) “postopek, ki krši carinsko zakonodajo”: pomeni vsako kršitev carinske zakonodaje in vsak poskus kršitve te zakonodaje.

ČLEN 2

Področje uporabe

1. Pogodbenici si v okviru svojih pristojnosti medsebojno pomagata na način in pod pogoji, določenimi s tem protokolom, da zagotovita pravilno uporabo carinske zakonodaje, zlasti s preprečevanjem in preiskavo dejanj, s katerimi se krši carinska zakonodaja, ter z bojem proti takšnim dejanjem.

2. Pomoč v carinskih zadevah, predvidena s tem protokolom, se uporablja za kateri koli upravni organ pogodbenic, ki je pristojen za uporabo tega protokola. Ne posega v pravila, ki urejajo medsebojno pomoč v kazenskih zadevah. Prav tako ne zajema informacij, pridobljenih pri izvrševanju pooblastil na zahtevo sodnega organa, razen če se navedeni organi s tem strinjajo.

ČLEN 3

Pomoč po zaprosilu

1. Po zaprosilu organa prosilca mu zaprošeni organ priskrbi vse ustrezne informacije, ki bi mu lahko omogočile, da se zagotovi pravilna uporaba carinske zakonodaje, vključno z informacijami o opaženih ali načrtovanih dejanjih, s katerimi se krši ali bi se lahko kršila ta zakonodaja.

2. Po zaprosilu organa prosilca ga zaprošeni organ obvesti:
 - a) ali je bilo blago, izvoženo z ozemlja ene od pogodbenic, pravilno uvoženo na ozemlje druge pogodbenice, ter navede, če je to primerno, kateri carinski postopek je bil uporabljen za blago;
 - b) ali je bilo blago, izvoženo na ozemlje ene pogodbenice, pravilno uvoženo na ozemlje druge pogodbenice, ter navede, če je to primerno, kateri carinski postopek je bil uporabljen za blago.

3. Po zaprosilu organa prosilca zaprošeni organ v skladu s svojimi zakoni ali drugimi predpisi sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev posebnega nadzora nad:
 - a) fizičnimi ali pravnimi osebami, za katere obstaja razlog za utemeljen sum, da kršijo ali so kršile carinsko zakonodajo;
 - b) kraji, kjer se blago skladišči na način, zaradi katerega obstaja razlog za utemeljen sum, da je namenjeno dejanjem, ki kršijo carinsko zakonodajo;

- c) blagom, ki se ali bi se lahko prevažalo na takšen način, da obstaja utemeljen sum, da je namenjeno za uporabo v postopkih, ki kršijo carinsko zakonodajo;
- d) prevoznimi sredstvi, za katere obstaja razlog za utemeljen sum, da so bila, so ali bi lahko bila uporabljena pri dejanjih, s katerimi se krši carinska zakonodaja.

ČLEN 4

Pomoč brez zaprosila

Pogodbenici si medsebojno, na lastno pobudo ali v skladu s svojimi pravnimi ali uredbenimi določbami in drugimi pravnimi instrumenti, zagotavljata pomoč brez predhodnega zaprosila, če sta mnenja, da je to potrebno za pravilno uporabo carinske zakonodaje, še posebej, kadar dobita informacije:

- o dejanjih, ki so ali ki bi lahko bile kršitve carinske zakonodaje in so v interesu druge pogodbenice,
- o novih načinih ali metodah, uporabljenih za izvajanje dejanj, s katerimi se krši ali bi se lahko kršilo carinsko zakonodajo;
- o blagu, za katero je znano, da je predmet dejanj, s katerimi se krši carinsko zakonodajo,

- o fizičnih ali pravnih osebah, za katere obstaja utemeljen sum, da izvajajo ali so izvajale dejanja, s katerimi se krši carinsko zakonodajo,
- o prevoznih sredstvih, za katere obstaja razlog za utemeljen sum, da so bila, so ali bi lahko bila uporabljena pri dejanjih, s katerimi se krši carinsko zakonodajo.

ČLEN 5

Pošiljanje, uradno obveščanje

Na zaprosilo organa prosilca mora zaprošeni organ v skladu s pravnimi ali uredbenimi določbami, ki se nanj nanašajo, sprejeti vse potrebne ukrepe za:

- dostavo vseh dokumentov in
- uradno obveščanje o vseh odločitvah,

ki jih izda organ prosilec in ki sodijo v obseg uporabe tega protokola, naslovniku, ki ima stalno prebivališče ali sedež na njegovem ozemlju. V takem primeru se za zaprosilo za dostavo ali uradno obveščanje uporabi člen 6(3).

ČLEN 6

Oblika in vsebina zaprosil za pomoč

1. Zaposila morajo biti v skladu s tem protokolom pisna. Spremljati jih morajo dokumenti, potrebni za obravnavo teh zaprosil. Kadar to zahteva nujnost primera, se lahko sprejmejo ustna zaprosila, ki morajo biti takoj pisno potrjena.
2. Zaposila v skladu z odstavkom 1 morajo vsebovati naslednje podatke:
 - a) navedbo organa prosilca, ki zaprosi za pomoč,
 - b) zaprošeni ukrep,
 - c) predmet zaprosila in razlog zanj,
 - d) zadevne zakone, pravila in druge pravne instrumente,
 - e) kolikor je mogoče natančne in celovite navedbe o fizičnih ali pravnih osebah, ki se preiskujejo,
 - f) povzetek pomembnih dejstev ter že opravljenih poizvedb.

3. Zaposila se predložijo v uradnem jeziku zaprošenega organa ali v jeziku, ki ga ta organ razume.
4. Če zaprosilo ne ustreza uradnim zahtevam, se lahko zahteva njegov popravek ali dopolnitev; lahko pa se odredijo tudi previdnostni ukrepi.

ČLEN 7

Obravnavanje zaprosil

1. Da bi ugodil zaprosilu za pomoč, ravna zaprošeni organ v okviru svoje prisojnosti in razpoložljivih sredstev, kakor bi deloval za svoj račun ali po zaprosilu drugih organov iste pogodbenice, in sporoči podatke, ki jih že ima, opravi ustrezne poizvedbe ali poskrbi, da se te opravijo. Ta določba se uporablja tudi za vsak drug organ, na katerega je zaprošeni organ naslovil zaprosilo, če slednji ne more sam ukrepati.
2. Zaposilo za pomoč se obravnava v skladu z zakoni, predpisi in drugimi pravnimi instrumenti zaprošene pogodbenice.

3. Pooblašчени uslužbenci pogodbenice lahko sporazumno z organi druge pogodbenice ter pod pogoji, ki jih ta določi, od uradov zaprosenega organa ali drugega organa, za katerega je zaproseni organ odgovoren, dobijo podatke o dejanjih, ki so ali ki bi lahko bile kršitve carinske zakonodaje, in ki jih organ prosilec potrebuje za namene tega protokola.

4. Uradniki pogodbenice so lahko na podlagi sporazuma z drugo pogodbenico ter v skladu s pogoji, ki jih določi slednja, prisotni pri poizvedbah, ki se opravljajo na ozemlju slednje.

ČLEN 8

Oblika sporočanja podatkov

1. Zaprošeni organ sporoči izide poizvedb organu prosilcu v obliki dokumentov, overjenih kopij dokumentov, poročil in podobnega.

2. Namesto dokumentov, predvidenih v odstavku 1, se lahko dostavijo računalniško pripravljene informacije v kakršni koli obliki, ki so bile izdelane za enak namen.

3. Izvirne datoteke in dokumenti se zahteva le, ko se presodi, da overjene kopije ne zadoščajo. Poslani izvorniki se čim prej vrnejo.

ČLEN 9

Izjeme od obveznosti zagotavljanja pomoči

1. Pogodbenice lahko zavrnejo dajanje pomoči na podlagi tega protokola, če bi ta:
 - a) po vsej verjetnosti vplivala na suverenost Republike Tadžikistan ali države članice, ki je bila zaprosena za pomoč po tem protokolu,ali
 - b) bi po vsej verjetnosti vplivala na javni red, varnost ali druge bistvene interese, zlasti v primerih iz člena 10(2)ali
 - c) bi kršila industrijsko, poslovno ali poklicno skrivnost.
2. Zaprošeni organ lahko odloži pomoč z utemeljitvijo, da bi ta ovirala preiskavo, kazenski pregon ali sodni postopek v teku. V takšnem primeru se zaprošeni organ posvetuje z organom prosilcem, da ugotovita, ali je mogoče ponuditi pomoč pod takšnimi pogoji, kot jih lahko zahteva zaprošeni organ.

3. Če organ prosilec zaprosi za pomoč, ki je sam ne bi mogel priskrbeti, če bi ga zanjo zaprosili, mora na to v svojem zaprosilu opozoriti. Odločitev o tem, kako bo odgovoril na takšno zaprosilo, je potem prepuščena zaprosenemu organu.
4. Če je pomoč odklonjena, je treba odločitev in razloge zanjo brez odlašanja sporočiti organu prosilcu.

ČLEN 10

Izmenjava informacij in zaupnost

1. Vsak podatek, sporočen v kakršni koli obliki, je v skladu s tem protokolom zaupne ali interne narave, odvisno od pravil, ki veljajo v pogodbenicah. Za tako informacijo velja obveznost varovanja uradne tajnosti in mora biti varovana tako, kakor je varovana podobna informacija z ustreznimi zakoni pogodbenice, ki jo je prejela, in po ustreznih določbah, ki se uporabljajo za organe Skupnosti.
2. Osebni podatki se lahko izmenjujejo le pod pogojem, da se pogodbenica, ki jih je prejela, zaveže, da bo tem podatkom zagotovila raven varstva, ki se uporablja v pogodbenici, ki je te podatke poslala.

3. Dobljeni podatki se uporabljajo izključno za namene tega protokola. Ko ena od pogodbenic zahteva te informacije za druge namene, mora predhodno zaprositi organ, ki je informacije priskrbel, za pisno soglasje. Za takšno uporabo se mora upoštevati omejitve, ki jih določi ta organ.
4. Odstavek 3 ne preprečuje uporabe podatkov v katerih koli sodnih ali upravnih postopkih, ki se sprožijo zaradi neizpolnjevanja carinske zakonodaje. O taki uporabi se nemudoma obvesti pristojni organ, ki je te podatke priskrbel.
5. Pogodbenici lahko v svojih zapisnikih, poročilih in pričanjih ter v postopkih in tožbah pred sodišči kot dokaze uporabljata podatke in dokumente, ki sta jih dobili v skladu z določbami tega protokola.

ČLEN 11

Izvedenci in priče

1. Uradnika zaprošenega organa se lahko pooblasti, da v okviru podeljenega pooblastila nastopa kot izvedenec ali priča v sodnih ali upravnih postopkih glede zadev, ki jih zajema ta protokol in so v pristojnosti druge pogodbenice, ter predloži predmete, dokumente ali njihove overjene kopije, potrebne v postopkih. V zaprosilu za navzočnost mora biti posebej navedeno, v katerih zadevah in na podlagi katerega naziva ali položaja bo uradnik zaslišan.

2. Pooblašчени uradnik uživa zaščito, ki jo uradnikom organa prosilca na ozemlju tega organa zagotavlja veljavna zakonodaja.

ČLEN 12

Stroški pomoči

Pogodbenici se odpovesta vsem medsebojnim zahtevkom za povračilo stroškov, nastalih v skladu s tem protokolom, razen, če je to primerno, stroškom za izvedence in priče ter tolmače in prevajalce, ki niso javni uslužbenci.

ČLEN 13

Izvajanje

1. Izvajanje tega protokola se zaupa osrednjim carinskim organom Republike Tadžikistan na eni strani in pristojnim službam Komisije Evropskih skupnosti in, kjer je to primerno, carinskim organom držav članic na drugi strani. Odločajo o vseh praktičnih ukrepih in dogovorih, potrebnih za njegovo uporabo ob upoštevanju veljavnih pravil na področju varstva podatkov. Pristojnim organom lahko priporočijo spremembe, za katere menijo, da bi jih bilo treba vnesti v protokol.

2. Pogodbenici se potem medsebojno posvetujeta in obveščata o podrobnih pravilih za izvajanje, sprejetih v skladu z določbami tega protokola.

ČLEN 14

Drugi sporazumi

1. Ob upoštevanju pristojnosti Evropske skupnosti in držav članic določbe tega protokola:
 - ne vplivajo na obveznosti pogodbenic, ki jih imata na podlagi drugih mednarodnih sporazumov ali konvencij;
 - štejejo kot dopolnilne k sporazumom o medsebojni pomoči, ki so bili sklenjeni ali pa se lahko sklenejo med državami članicami in Republiko Tadžikistan; in
 - ne vplivajo na določbe Skupnosti, ki med pristojnimi službami Komisije in pristojnimi organi držav članic urejajo sporočanje informacij, pridobljenih na podlagi tega protokola, ki bi lahko bile v interesu Skupnosti.

2. Ne glede na določbe odstavka 1 imajo določbe iz tega protokola prednost pred določbami dvostranskih sporazumov o medsebojni pomoči, ki so bili ali bi lahko bili sklenjeni med državami članicami in Republiko Tadžikistan, če so določbe slednjih neskladne z določbami iz tega protokola.

 3. V zvezi z vprašanji, ki se nanašajo na uporabo tega protokola, se pogodbenici posvetujeta in rešujeta zadeve v okviru Odbora za sodelovanje, ustanovljenega po členu 79 Sporazuma.
-

SKUPNA IZJAVA O OSEBNIH PODATKIH

Z uporabo tega sporazuma se pogodbenici zavedata potrebe po ustrezni zaščiti posameznikov v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in prostim pretokom teh podatkov.

SKUPNA IZJAVA O ČLENU 5

Če bi se pogodbenici strinjali, da okoliščine zahtevajo srečanje na najvišji ravni, se tako srečanje lahko organizira ad hoc.

SKUPNA IZJAVA O ČLENU 13

Dokler Republika Tadžikistan ne vstopi v STO, se pogodbenici v okviru Odbora za sodelovanje posvetujeta o politiki Republike Tadžikistan o uvoznih tarifni politiki, vključno s spremembami tarifne zaščite. Taka posvetovanja se zlasti skličejo pred povečanjem tarifne zaščite.

SKUPNA IZJAVA
O POMENU IZRAZA “NADZOR”
V ČLENIH 22(b) IN 33

1. Pogodbenici potrjujeta, da obstaja medsebojno razumevanje, da je vprašanje nadzora odvisno od dejanskih okoliščin posameznega primera.
2. Šteje se, na primer, da je podjetje pod “nadzorom” drugega podjetja in torej njegovo hčerinsko podjetje, če:
 - ima drugo podjetje posredno ali neposredno večino glasovalnih pravic; ali
 - ima drugo podjetje pravico do imenovanja ali razrešitve večine članov upravnega organa, izvršilnega organa ali nadzornega organa ter je istočasno delničar ali član hčerinskega podjetja.
3. Pogodbenici se strinjata, da seznam naštetih meril iz odstavka 2 ni dokončen.

SKUPNA IZJAVA O ČLENU 32

Samo dejstvo, da se za fizične osebe nekaterih pogodbenic zahteva vizum, za druge pa ne, se ne šteje, kot da izničuje ali omejuje ugodnosti na podlagi posebne obveze.

SKUPNA IZJAVA O ČLENU 39

Pogodbenici soglašata, da za namene tega sporazuma izrazi “intelektualna, industrijska in poslovna lastnina” vključujejo predvsem avtorske pravice, in sorodne pravice, zlasti avtorstvo računalniških programov, pravice, ki se nanašajo na patente, industrijske vzorce in modele, geografske označbe, zlasti oznake porekla, blagovne znamke in storitvene znamke, topografijo integriranih vezij in varstvo pred nelojalno konkurenco v skladu s členom 10 bis Pariške konvencije o varstvu industrijske lastnine in varstvu nerazkritih podatkov o znanju in izkušnjah.

SKUPNA IZJAVA O ČLENU 94

1. Za namene pravilne razlage in praktične uporabe tega sporazuma pogodbenici soglašata, da so “primeri posebne nujnosti”, omenjeni v členu 94 Sporazuma, primeri, ko pride do bistvene kršitve sporazuma s strani ene od pogodbenic.. Bistvena kršitev sporazuma je

a) neupoštevanje Sporazuma, ki ni sankcionirano s splošnimi pravili mednarodnega prava,

ali

b) kršitev bistvenih elementov Sporazuma, navedenih v členu 2.

2. Pogodbenici soglašata, da so “ustrezni ukrepi” iz člena 94 ukrepi, sprejeti v skladu z mednarodnim pravom. Če pogodbenica sprejme ukrep v posebno nujnem primeru v skladu s členom 94, lahko druga pogodbenica uporabi postopek za reševanje sporov.

IZJAVA
KOMISIJE IN SVETA EVROPSKE UNIJE
GLEDE NAČELA O VRAČANJU
IN PONOVENEM PREVZEMU ILEGALNIH MIGRANTOV
(ČLEN 70)

Člen 70 ne posega v notranjo porazdelitev pristojnosti med Evropsko skupnostjo in državami članicami glede sklenitve sporazumov o ponovnem prevzemu.

IZMENJAVA PISEM
MED EVROPSKO SKUPNOSTJO
IN REPUBLIKO TADŽIKISTAN
GLEDE USTANOVITVE DRUŽB

A. Pismo Vlade Republike Tadžikistan

Spoštovani,

Sklicujem se na Sporazum o partnerstvu in sodelovanju, parafiran dne 16. 12. 2003.

Kot sem poudaril med pogajanji, Republika Tadžikistan družbam Skupnosti, ki se ustanovijo in poslujejo v Republiki Tadžikistan, v nekaterih pogledih zagotavlja privilegirano obravnavo.

Razložil sem, da ta ukrep zrcali politiko Republike Tadžikistan, da z vsemi sredstvi spodbuja ustanavljanje družb Skupnosti v Republiki Tadžikistan.

Ob upoštevanju tega razumem, da v obdobju med datumom parafiranja tega sporazuma in začetkom veljavnosti ustreznih členov o ustanavljanju družb Republika Tadžikistan ne bo sprejela ukrepov ali predpisov, ki bi uvajali ali poslabšali diskriminacijo družb Skupnosti vis-a-vis tadžikistanskim družbam ali družbam iz katerih koli tretjih držav v primerjavi s položajem, ki je obstajal na datum parafiranja tega sporazuma.

Hvaležen vam bom, če boste potrdili prejem tega pisma.

Sprejmite, Gospod, izraz mojega globokega spoštovanja.

Za Vlado Republike Tadžikistan

B. Pismo Evropske skupnosti

Spoštovani,

Hvala za pismo z današnjega dne, ki se glasi:

“Sklicujem se na Sporazum o partnerstvu in sodelovanju, parafiran dne 16. 12. 2003.

Kot sem poudaril med pogajanji, Republika Tadžikistan družbam Skupnosti, ki se ustanovijo in poslujejo v Republiki Tadžikistan, v nekaterih pogledih zagotavlja privilegirano obravnavo. Razložil sem, da ta ukrep zrcali politiko Republike Tadžikistan, da z vsemi sredstvi spodbuja ustanavljanje družb Skupnosti v Republiki Tadžikistan.

Ob upoštevanju tega razumem, da v obdobju med datumom parafiranja tega sporazuma in začetkom veljavnosti ustreznih členov o ustanavljanju družb Republika Tadžikistan ne bo sprejela ukrepov ali predpisov, ki bi uvajali ali poslabšali diskriminacijo družb Skupnosti vis-a-vis tadžikistanskim družbam ali družbam iz katerih koli tretjih držav v primerjavi s položajem, ki je obstajal na datum parafiranja tega sporazuma.

Hvaležen vam bom, če boste potrdili prejem tega pisma. “

Potrjujem prejem pisma.

Sprejmite, Gospod, izraz mojega globokega spoštovanja.

V imenu Evropske skupnosti